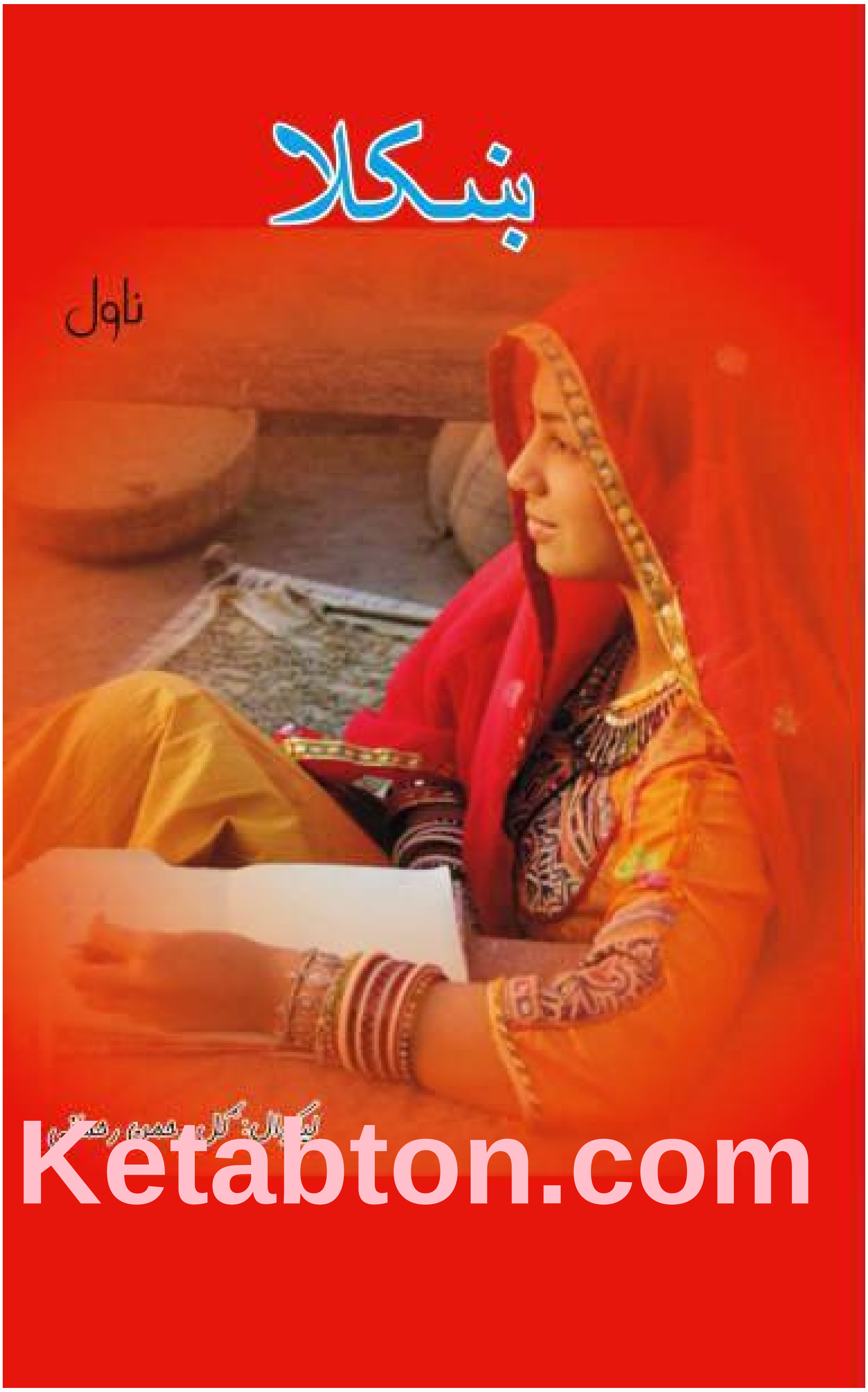

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پېژندنه

دکتاب نوم: ښکلا

لیکوال : ګل رحمن رحماني

خپرونکی: ګودر خپرندویه ټولنه

کمپوزګر: بختیار تلاش

ډېزاین: صادق الله صادق

چاپ شمېر: ۲۰۰۰

دخپرېدو کال: ۱۳۸۹ هجري لمریز

انترنیت خپرونکی: اجمل اکبري

ډالۍ

خپلې ګرانې مورته چې زموږ دکورنۍ خوښۍ پرې راغونډې دي اوله خدایه ورته له مانه اوږ دعمرغواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهلمند داړېژېدلې ښکلا

هلمند یووخت دپښتنوالې په ټولوځانګړتیاوو ډک نوم وو اودنوم په اخیستوبه یې دهرچاپه زړه کې یوډول رعب اوعظمت په څپوشو هلمندښکلی وو، ښایسته وو ، دغیرتونواوننګونوکوروو، اودپښتنودسرشمله وه دهلمندپراخې ځمکې دګران هېواددطبیعي ښکلایومستندانځورروو خواوس هرڅه بل ډول وو زه په خپل دې ناول دغه لیکنه داسې مهال کوم چې همداوس هم په دغه سیمه کې دمشترک په نام عملیات په جوش سره روان دي بهرنیواوافغان ځواکونودمارجې دسمسورې سیمې دنیولولپاره دومره لوی فوځي عشرکړی چې ته به وایې دکوم هېواددنیولوهوډیې کړی لاهم دښکلاغوندې دګڼوهلمندی پېغلوکډې له دغه سیمې روانې دي خوپه کومه خوا؟ دچاکره ؟چېرته اودچالپاره ؟داهغې پوښتنې دي چې لایې هم زماسره ځوا ب نه شته اوپه دې ناول کې هم راسره راته پیدانه شوې په دغه سیمه چې اوس هم کوم ناورین روان د ی نونړیوال څه چې په کابل کې زموږ مشران هم نه دي ورباندې ډېرکم خلک به اوس په دې پوهېږي چې دادپښتنواوپښتون ولس په ضددچاپرېکړه وه اوڅومره پښتانه په کې په نورونوموڼوځپل شوي دي زه نه غواړم خپلې خبرې اوږدې کړم ځکه دهمدې لپاره مې دغه ناول لیکلی دیوریښتینی داستان دی اودیوې هلمندی نجلۍ ښکلاداستان بیانوي چې څنګه یې ژوندتلاترغه شواودچاایثاربېرته پخوانۍ خوښې ورته راستنه کړه ددغه داستان عجیبه پېښې دکابل له قمبرڅلورلارې څخه پیل کېږي چې اوس هم په کې ګڼ هلمندي مهاجرمېشت دي اوهرچاته دسوال لاس اوږدوي وروسته یوه برخه دښکلاپه لیکنوکې راغلې ، په ښارکې دیوه کلیوال ځوان هغه حالت انځورشوی چې کله هم له ښارسره جوړنه راځي نور ې پېښې په لښکرګاه اوپېښورکې بیان شوې دي اوپه کابل کې پای ته رسېږي ښه خبره په کې داده چې ښکلاته یوبل سلطان اوسلطان ته یوه ښکلاپیداکېږي په دې هیله چې دغه داستان په مینه ولولی.اوبیایادونه وکړم چې دازمادویم ناول دی خوترلومړي لیکل شوي ناول وړاندې خپرېږي.

په پای کې له خپل ملګري فرهنګي اوفرهنګپال اودګودرخپرندویې ټولنې دمشرعزت الله ځواب ددغه کتاب دسمبالونکې اوخواږه دوست قاري صیب قدرت الله تائب نه په ځانګړي ډول مننه چې دغه ناول خپروي اوستاسې ترګوتویې دررسوي دګران ملګري اوژورنالست عزیزاتل نه مننه چې زماپه اړه یې یوڅه ولیکل اودغه ناول په چاروکې یې مرسته وکړه ، دصفاراډیودپیاوړي تخنیکر اوهڅاندزلمي بخیتارتلاش دې هم کودرودان وي چې دغه خورې ورې پاڼې یې په کم وخت کې کمپوزکړې دټولوښه غواړم خدای یې په ټولوچاروکې کامیاب لري

ستاسې ټولودمینې پوروړی

ګل رحمن رحماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۸۸\۱۲\۵کب
دصفاراډیودخپرونومدیریت
جلال ابادښار

یوځه ددې داستان دلیکوال په اړه

دخیال اوتصور دماڼیو انځورګرشاعر ښاغلی ((ګل رحمان رحماني)) له نن څخه څلورویشت پسرلي وړاندې د وردګوولایت په چک ولسوالۍ کې داروانښادمولوي ((عبدالرازاق)) په دینداره او فاضله کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترګې غړولې دي. دی لومړنۍ ذده کړې یې دچک ولسوالۍ پورې اړوند د حضرت((عمرفاروق په لیسه کې سرته رسولي او په همدې لېسې څخه په ښه درجه فارغ شوی.
اوس مهال ښاغلی ګل رحمان ((رحماني)) دننګرهار پوهنتون کې دپښتوادب دوروستي کال زده کړیال دی.دی لا داتم ټولګي زده کونکی وو چې دشعراو ادب ښاپیرۍ په خپله رنګینه غیږ کې راونغاړلو او دښکلاخالق وربادنې د دغه ستر نعمت لوربنه وکړه.ښاغلی ګل رحمان ((رحماني)) ددې تر څنګ چې ځوان، پیاوړی ،هڅاندا‌ونازک خیاله شاعر اولیکوال دی یو زیرک اوخوش میذاجه ژورنالیست هم دی او په دغه ډګر ګې یې کارونه دستایلووړدي.ښاغلي د چاپي رسنیو تر څنګ یوشمېر غږیزو رسنیو سره هم کار کړی چې اوس مهال د((صفا)) راډیو دخپرونو دمدیرپه توګه خپله دنده په مخ وړي.
دښکلا ناول دلیکوال څلورم چاپي اثر دی او دبندیوان ((ناول))،پرې شوي تاکونه ((لنډۍ کیسې)) اوتلپاتې درد ((هنري نثرونه)) یې دچاپ لارې څاري.
ښکلا ناول افغاني ټولنې ته داوسمهالوورپېښو کړاونو هېنداره ده او دغه انځور پکې لیکوال ډېر په مهارت انځور کړی.نو په دې هیله چې دغه په زړه پورې داستان ترپایه ولولئ او یو څه ادبي تنده موپرې خړوب شي.
په پای کې ددغې ټولګې دچاپ کېدو مبارکي هڅاند شاعر لیکوال او ژورنالېست ښاغلي ګل رحمان ((رحماني)) ته په علم او ادب کې دلاښو پنځونو اوپرمختګونو هیله کوم .خدای (ج)دې وګړي چې دغه ناول دلوستونکو دخوښې وړوګرځي دپښتوادب په زولۍ کې دیوه غوره زیاتونه شي.په قلم اوعلم یې دې برکت وي له الله څخه ورته په راتلونکې کې دلا بریاوو او دلازیاتو خدمتونو حوصله غواړم
په درنښت
عزیز((اتل))
جلال کوټ- صفاراډیو دفتر
۱۳\حوت\۱۳۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ابراهیم بن ادهم جومات ته به د لمانځه لپاره د ښار هغه عمر خوړلي کسان راتلل چې د ژوند اوږدې تجربې به یې پای ته رسولې وې، او اوس به یې د ژوند یوه زیاته برخه په راز او نیاز او یا هم د ځوانۍ په رنګینو ګناهونو د اوښکو تویولو لپاره ځانګړې وه ددغه بوډاګانو په زړونو کې د پښېمانیو او سلګیو را الوتی طوفان یوازې هغه چا ښه حس کولی شوای چې د ګناهونو ډکه ځواني ترې تللې وه او اوس لکه دمنې پاڼه هرې سیلۍ ورسره اخیستل ، ځېنې بیا داسې کسان وو چې د ابراهیم بن ادهم دسخاوت او قربانیو کیسې به یې اورېدلې وې هغوی به فکر کاوه چې ادهم صیب به ددغه جومات په کوم محراب کې ناست وي او دوی به یې ووینې خو داټول د بوداګانو اندونه دي، اروا پوهنه وایي چې په بوډاتوب کې انسان بېرته د ماشومتوب خواص غوره کوي د هغوی غوندې یې خفګان،خوښي او باور په وړو خبرو وي خو ددوی ترمینځ ګډ ټکی بیا هم سپېڅلتیا ده نوی ماشوم چې کله دخپلې مور په غېږ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړۍ ته سترګې وغړوي د هغه تنکۍ ګلغوټۍ په څېر وي چې يو سهار واشي په بڼ کې خپلې وړمې او رنګونه خواره کړي او کوم نسيم يا سيلۍ يې لاهم له پاڼو سره لوبې نه وي کړې، بوډاګان که د راون پوهنې له نظره ماشومانو ته ورته کېږي نو بيا د هغوی په سپېڅلتيا اعتراف هم دهغوی حق دی په داسې عمر کې ديو بوډا سره تر ټولو وروستۍ سرمايه د هغه اوښکې وې چې هر چاته يې په مينه او عاجزۍ ډالۍ کوي.

د ابراهيم بن ادهم د جومات په غولي بيا نه يوازې دغه ډالۍ سهاراوماښام په تياروکې وړاندې شوې بلکې ډېرو ماتو خوړلو ځوانانو هم په تيارو کې د سوڼ سوڼ اوازونه اوچت کړيدي ، د ښځو په وړاندې يې ددې ډالۍ په وړاندې کولو کې ځان کم نه دی راوستی.

داجومات دومره عصري او ښکلی نه وو خو ښکلا يې په دې کې وه چې د ښار د شورماشور نه لرې ديوې کوچنۍ غونډۍ په لمن کې جوړ وو او لاره يې هم په ډېرو واټونو او کوڅو کې نه وه چې د لمونځ کوونکو لمونځ او عبادت ته دې د ريا ګوته ونيول شي د جومات دغولي په يوه برخه کې لاهم پوزی هوار وو د برق په ځای په کې تېلي څيراغونه او شمعې لګېدلې او دېوالونه يې د خټو وود چت لرګيو او د اوداسه ځايونه يې له واره سرې پوهول چې دا جومات د ښارله نوروکورونواوودانيونه څومره مشر دی همدغه ځانګړېتاوو جومات ته دا ويار ورپه برخه کړی وو ،چې په ورننوتو به د هر چا له سره دنياوي خيالونه ووتل او په زړه کې به يې يو ډول تسکين او ارام لمن هواره کړه.

دا سې فکر به دې کاوه چې د اصحابو کرامو د وخت په کوم جومات کې په عبادت لګيايم په ذهن کې به ضرور ورته دد غه جومات د جوړونکو هغه انځورونه راتلل چې په ډېر وياړ سره د ښار په دغه څنډه کې د يوې شنې غونډې په لمن کې لګيا دي او جومات جوړوي ديوې دنګې منارې لپاره خټې پخوي او له ډېر زحمت وروسته يو داسې ښکلې او رنګه مناره ورجوړوي چې اوس هم د چا په وس کې نه شته او بيا يې ديو داسې چا نوم پرې ږدي چې بشريت يې لاهم د احسانونو پوروړی دی.

د جومات په غولي دهوارو شوو پوزو په مخ د مخکينيو کسانو د سجدو نښې شته دا پوزي د هغو د تندي او ګونډو خاپونه لا هم د يوه سپېڅلي امانت په توګه ساتي او ډېر ځله ورته د يو چا پام هلته اړوي چې پرې د سجدې لګولو وياړ ور په برخه شي شايد د هغوی د سلګو او دعاګانو ازانګې هم د جومات په کوم کونج کې خوندي وي خو له غوږونو يې به لا هم هغه پردې نه وي لرې شوي چې دغه سپېڅلو ازانګو د اورېدو مخه نيسي د جومات ملا امام ملاشمس الدين هم يو نېک انسان دی چې ددغه جومات د امامت لپاره مناسب څه چې هرچافکرکاوه چې خدای(ج) د دغه جومات د امامت لپاره پيدا کړی دی.

هغه په هر څه پوهېږي د ابراهيم بن ادهم دومره کيسې يې يادې دي چې په يوه کتاب کې به هم نه وي راغلې يا که وي هم نو څوک يې د ملا شمس الدين غوندې په ځانګړې طرز نه شي ويلی هغه د يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښې یا د پېغمبرانو د کیسو په بیان کې ددومره انځور ګرۍ او تمثیل نه کار اخلي چې د اوریدونکو خولې ورته له ډېرې حیرانۍ وازې پاتې وي او په خیال کې هم د سحنې په یوه برخه کې روان وي.
له کلي نه د کابل ښار ته زموږ راکډه کېدل یوه ذره هم زما په طبعه نه وو خو پلار مې وېل چې په کلي کې مو ګوزاره نه کېږي زه هلته په دنده کې وم او زړه مې دلته راختلی وي ما په بار بار د هغه ددغه پرېکړې مخالفت کاوه زه نه پوهېږم چې ولې مې په زړه او په ذهن کې د کلي ښکلا دومره واکمنه وه چې زه یې آن د پلار د خبرو په مقابل کې ودرېدو ته هڅولم ما له غرونو، سیندونواو کروندو سره دومره پیوند اخیستی وو چې پوره څو کاله د خپل پلار ددغه ارادې په مخ کې خنډ شوم د هغه د سترګیاوو او سرګردانیو ګناه مې په غاړه واخیسته په سر کې را باندې دا شکونه هم وو چې د خپل تره باز محمد کاکا له لور ښکلا سره مینه لرم او د هغه جادویي او غرنۍ ښکلا د پلار په وړاندې د ودرېدو ګناه ته مجبور کړی یم او په کلي کې د پاتې کېدو زولنې یې پښو ته را اچولې دي.
دهغوی دا شکونه هم بې ځایه نه وو زه په ښکلا له زړه نه مین وم هغه یوه داسې نجلۍ وه چې د یوه کلیوال ښایست ټولې ځانګړتیاوې اوصفتونه په کې راجمع وو او د لرغونو کیسو د ښکلو ښاپېریو څېره په کې تراشل شوې وه هغې هم زه خوښولم او دغه پېغام یې څو ځله د عقابې سترګو له بامه رارسولی وو خو موږ له ماشومتوبه سره نااشنا وو او یو بل ته دیو نا ویلي راز غوندې ښکارېدو موږ د هغوی د کورونیو تر منځ ان له هغه مهاله د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو او یو د بل سره مو خبرې نه کولې د هغوی ددروازې او کوڅې په مخ کې به له تېرېدو سره هم زما پلار غوږونه راباندې تاوول او په زوره به یې راته ویل
((وه ځونیمرګ شې تربوردې دی !))
زه د خپل پلار په دې کړو ان له هماغه مهاله حیران وم که زما بازمحمد کاکا یو ساده دکاندار وو خو پلار مې هوښیار انسان وو اویا د کلیوالو په خبره پنتوني (پوهنتوني) وو هغه به چې په کابل کې هم زموږ کوم کلیوال ولیده نو ددې په ځای چې د کور حال احوال واخلي نو د کور پوښتنه به یې ورڅخه کوله چې سلطان خوبه د بازمحمد د زامنو سره کار نه لري؟
خو زه ښه نه پوهېدم چې زما د پلار مطلب څوک دي موږ ان د ماشومتوبه سره مرور وو ددې مرورتوب سره سره ښکلا زما په زړه کې وه او په د یوه ښکلي انځور په څېر به مې په شپو شپوورسره خبرې کولې خو د پلار غوصې او د بازمحمد کاکا قهرجنو سترګو به دغه انځور پیکه کولو د اوړي دموسم په ماښامونو به چې هغوی په برنډه ناست وو نو ما به د بالاخانې د کړکۍ پرده کش کړه او له چولوبه مې غلي غلي د ښکلا دوی انګړ ته ورکتل ښکلا به د ورونو او مور په مخ کې ناسته وه او د مور پښې به یې چاپي کولې..

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ کور ته لار دهغوی په دروازه راتېرېدله یوه ورځ له ښوونځي په تفریح کې را وتښتېدم ګورم چې د باغچې په مخ کې ښکلا زما کوچنۍ خور درولې او هغه ورنه ځان خلاصوي ښکلا ورته وایي سلطان څنګه دی له ښوونځي څه وخت راځي؟
زما په راښکاره کېدو ښکلا په منډه کورته ننوته او خور مې حیرانه پاتې شوه لکه کومه لویه ګناه یې چې کړې وي مخکې له دې چې زه ورته څه ووایم په عاجزانه لهجه په خبرو شوه.
سلطان لالا په زوره یې درولې وم، غوږونه یې لاته تا و کلل.(کړل)
که څه هم زما په زړه کې د خوښیو طوفان را لوتی وو او د هغه څه په اړه پوهېدم چې له مودو مودو یې د شک او ګومان په تیارو کې ډوب کړی وم خوخور ته مې یوه وړه څپېړه ورکړه او د کور په لور روان شوو خو زما په څېره کې د خوښۍ خورې څپې د پټېدو نه وې ممکن ښکلا به د دروازې له چولو هم ځارلی وم او زما حالت به ورته څرګند شوي وي خو د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم زموږ په وړاندې وو کور ته په رسېدو مخامخ د خپلې مور خواته ورغلم له ځک نه یې په کټوو کې شړومبې اړولې وې بې واره مې ترې وپوښتل.
مورې موږ ولې له ښکلا ....
د ښکلا کلمه مې ناڅاپه خولې ته راغله لږ تم شوم خو مور مې وار ړومبی کړ.
څنګه......څنګه؟
هسې ما ویل مور جانې موږ ولې د مشرکاکا سره دښمني لرو؟
په حوصله یې ځواب راکړ.
زویه ته دا راته ووایه چې هغه څومره ځمکه لري؟
ځواب مې ورکړ.
مورې د کلي نیمایي ځمکه دهغه ده خو دا په دې پورې څه اړه لري.
مور مې وخندل
زویه په دې کې د نیمایي نه زیاته زموږ وه خو خدای (ج) دې د بازممدي(کلیوالو مې کاکاته بازممدی ویل) ته ښه ورځ نه ورکوي پلار ته یې دې ویل چې تا ټول عمر په ښار کې په پښتون او وزیپو تېر کړی زه د پلار مشر زوی وم او د ځمکې د ساتلو او کرکیلې ټول کارونه زما په غاړه وو ستا په حق مې تا ته واده وکړ نور

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

نو د ځمکې حق نه لرې دمورپه خبرومې بازمحمد کاکا ته په لومړي ځل زړه له غوصې او انتقامه وپړسېده خو د ښکلا مقام لاپه هغه ځای وو. تورې غټې سترګې، ګڼې زلفې او پیاوړي اندامونه یې لا هم زما لپاره د ستاینې وړ وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژوند یوه زیاته برخه مې همداسې دیوې پټې مینې په خونداودردکې تېره کړه له دولسم ټولګي نه له فارغېدو سره سم مې پلار ښارته د ځان سره بوتلم دوه درې ځایه یې په کورسونو واچولم چې کانکور ته تیاري ونیسم پلار به مې له دفتر نه ووزګار شو نو د خپل دفتر په موټرکې به یې هرې خواته ګرځولم زه پوهېدم چې د هغې ټولې هڅې ددې لپاره دي چې ما له ښار سره عادت کړي او دکلي مینه او ښکلی انځور مې له ذهن نه ووځي او په ښار کې له ژوند سره اشنا شم د ښار په ځېنو پارکونو کې مې طبعه ولګېده کورس ته به مې د پلار په غوښتنه دریشي اغوسته او سم کابلی ښکارېدم.

یوه ورځ چې ماښام کوټې ته راغلو پلارمې وویل چې زه سهار وختي یوځل کلي ته ځم ته به په وخت کورسونو ته ځې او دلته به درته دفتر اشپز خدمت کوي او دفتر اوکورس ته به دې بیایي زه غواړم د مور او خورګانو احوال دې واخلم زما زړه هم غوښتل چې لاړ شم خو پلار مې راسره موافق نه وو ویل یې چې کورسونه دې وو ایه که لاړشې غیرحاضرېږې.

سهار وختي چې راپاڅېدم نو د پلار ځای مې خالي وو، پوه شوم چې د کلي په لور تللی دی، دهغه په غیاب کې چېرته نه ګرځېدم په خالي وختو کې به تلویزون او کمپیوټر ته ناست وم، اکثره وخت به مې فلمو نه او سریالونه کتل،چې ډېر ځله به ښکلو نیمه بربنډونجونو په کې نڅا کوله، خو ددې ننداري په لیدو به مې زر چینل بدل کړ او ذهن ته به مې یوه غرنۍ ښکلا ودرېده.

دنګه لوړه ونه،غټې تورې سترګې، مړاوي بانړه او په کې پرته حیا چې لامې هم د ښار په نجونو او خپلو ټولګیوالو کې ونه لیده.

پلار مې ویل چې شپه تېروم او زر راځم، خو په دې کې ان دربیمه شپه ووته، د پلار درک مې ونه لګېده ،د اشپز سره مې هم نه لګېده ګوډه ماته پښتو یې ویله چې زه به پرې نه پوهېدم.

یوه ورځ یې راته وویل:

اغا دې د دفتر ملازم جمروزی ام کې ځان کې بولی دی د هغه په خبره مې وخندل پوه شوم چې مطلب یې دا وو، چې پلار دې د دفتر ملازم جمروز هم له ځان سره بولی دی

ځلورمه ورځ په کوټه کې تلویزون ته غزېدلی وم، په یوه خپرونه کې په کلو او اطرافو کې د روغتیایي وضعت په اړه ریپوټ وړاندې کېده، چې کورونه یې کټ مټ زمونږ د کلي غوندې وو،یو کلینیک یې ښوده چې ښځې ورته کلکې ولاړې وې دوه درې نجونې هلته ځانته ولاړې وې، او یو دبل سره یې خبرې کولې خو د کمرې نه یې مخونه پټ کړي وو ،دښکلا یادونه مې بیا په زړه راووربېدل،دخوبونو په څېر کلي ته ولاړم، بیا د تربګنۍ او دښمنیو تور دېوالونه زما په مخ کې ولاړوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګورم چې ور خلاص شو يوې وړې لس کلنې نجلۍ رامنډې کړې او پر مايې منګولې ولګولې، په وېره راپاڅېدم ګورم چې نجلۍ زما خور رڼا ده، په حيرانۍ مې په غېږ کې ټينګه کړه، او په مخ مې څو دمينې ښکلې ورکړې، خو مخکې له دې چې څه ورته ووايم رڼا وار ړومبی کړ.
سلطان لالا راورسېدو ټول راغلو ، ادې ام راغله دروازه مو بنده که، په دې کې مې پلار هم راننوت چې وينځلي لاسونه يې په لاس پاک وچول په خندا يې را غږ کړ:
بچيه ! اخېر مې کابلی کړې وا ه وا....په دريشۍ کې څومره ښه ښکارې.
دوا ړو دمه جوړه کړه، او بيا درې واړه له کوټې ووتو ، په موټر کې کېناستو په کږو وږو کوڅو کې روان شوو له څه مزله وروسته مې پلار ديوه نسبتاً جوړ کور په دروازه کې هارنډ وواهه، چې ګورم دروازه خلاصه شوه، او کوچنی ورور مې بلال رابنکاره شو ، وړاندې ننوتو کتل مې چې درې نورې خورګانې او مور مې ديوه کوچني دهلېز دېوالونو ته پرېشانه ناست دي، ټولو ته په مينه ورغاړې وتم، او پلار مې په فاتحانه انداز د کلي نه د کډې راباړولو مخکې له مخکې د کور نيولو کيسه بيان کړه، او بيا مې يې د مور په اوږه لاس کېښود ، ماته يې وکتل
دی مې ځکه نه خبرولو ماوېل چې هسې نه پرېنګ په ژړا شي.
په منډه زموږ د نوي کور په کوټو وګرځېدو درې څلور کوټې وړکی انګړ په کې څاه او د انګورو دوه درې تاکونه وو ، وړاندې جمروز هم لګيا وو په کوټو کې پرشونه غوړول، دمور مې چورت خراب وو ، پوه شوم چې زما غوندې ددې هم له کلي زړه نه کېده ،خو خورګانې مې له خوښې په جامو کې نه ځايدې.
مور ته مې زه هم خفه وم، او ځان مې د انګورو د تاک په سمولو بوخت کړی وو ، چې په دې کې مې پلوشه خور ځنګ ته راغله.
سلطان لالا ادې په غوا په پسې خفه ده، هغه مو د ښکلا دوی کره پرېښوده او موږته به يې هم مستې او تروې رالېږي .
دښکلا د نوم په اورېدو مې زړه ټکان وکړ،اوچت مې رنګ لږ بدل شو ، لکه پلوشه چې هم راباندې پوهېدلي وي، را وړاندې شوه او په ټيټ غږ يې له خولې ووتل، ډېر يې در پسې ژړل خو..........
ددې سره يې دمور په خوا منډه کړه او زه هم شرمينده دانګوروترتاک لاندې پاتې شوم

*****

د يو کال په موده کې زموږ کورنۍ له ښار سره عادت شوه، کوچنی ورور مې بلال او څلور خورګانې مې پلار په ښوونځي کې اچولي وو ، او زه هم په کانکور کې د کابل پوهنتون د ژبو ادبياتو پوهنځي ته د خپلې خوښې سره سم بريالی شوم ، او زده کړې مې پيل کړې خو لاهم د ښاري ژوند سره پوره جوړ نه وم، د خپلو ټولګيوالو نجونو په ليدو سره سره هماغه غرنۍ ښکلا زما خيال و ذهن کې خوره وه، او ياد به يې يو ډول نشه کړی وم، تر مړاو ښو لاندې غټې اوله حيا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه، اوپه وړاندې مې دکرکې اوترپګنت تور دېوالونه دښکلا له ياد سره ملګري وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې داسې مصروف کړی وم چې کلي ته د تلو خیال هم راسره نه وو ، کله به مې چې پلار ته خبره ور یاده کړه چې کلي ته مې زړه شوی او پتنګ یم نو غوصه به شو.
بچیه کلی اوس د تربورانو ځاله ده، تربور د لستوڼي مار دی د مارانو له ځالې دې چې څومره وس وي لرې ګرځه، په دې وخت کې به د پلوشې پر شونډو غلې غوندې موسکا خپره وه، او کله به یې د لاس په ورغوي په پیکه ډول رنګ د ښکلانامه لیکلې وه،ما څو ځلې په هغې لاس اوچت کړ دو هلو ګوا ښې مې ورته وکړ خو ، هر ځل به یې د پلار د خبرولو ګوا ښ راته کاوه، چې زه هم ترې وېرېدلم.
یوه ورځ په ټولګي ناست وو چې د فلسفې استاد ټولګي ته راننوت، هغه که څه هم په موږ رسمي ساعت نه درلود ، خو کله کله به راغی او زموږ د ټولګیوالو سره به یې اوږده بحثونه کول، هغه بوډا وو ، لویه سپینه ږیره، اوږدې څڼې او وچه کلکه څېره یې لرله، چې د فلسفې په برخه کې یې په کوم بهرنې هېواد کې زده کړه کړې وه
خو نجونو د رحمان بابا نوم پرې ایښې وو، یوه ورځ د یوې د خولې نه ناڅاپي هغه ته همدغه درحمان بابا کلمه ووته استادورته څه ونه ویل خو خپلې یوې بلې ملګرې دومره سپکه کړه چې بیا یې کله هم دانوم ورته وانه خیست.
ورته یې وویل له خدای مې ځار کړې، ته اوس دا چرسي د رحمان بابا سره برابروې، رحمان بابا خو صوفي او عارف انسان تېر شوی، خو خدای خبر چې پوهاند صیب به په بهر کې د تحصیل په مهال څه لوبې کړې وي،د اوږدې سپینې څڼې او ږیره خو یې اوس اوس پرېښې
دفلسفې استاد چې راننوت، زه د رابندر رانات ټاګور د ګیتا انجلي په مطالعه بوخت وم، او د بنګال شنو ځنګلونو او سمسورو ساحلونو ته تللی وم، چې ټاګور صیب په کې خپل تل پاتې سرودونه ویلې وو، استاد ټولو ته د ارام کېناستلوا شاره وکړه، او بیا یې په دواړو لاسونو خپلې متې ونیولې، د ټولګي په مخ کې په قدم وهلو لګیا شو ، کله به یې د کړکۍ خواته او کله به یې د هغو نجونو خواته کتل چې د ټولګي په کونج کې په خبرو لګیا وې، او قلمونه یې خوځول.
له یوې شېبې چوپتیا وروسته استاد د خپل لاسي بیک نه یو کتاب را وویست، او بیا یې زما خواته وکتل،
سلطانه پاڅه:
کتاب مې بند کړاو په وارخطایۍ پاڅېدم، بې له څه مقدمې یې پوښتنه رانه وکړه.
سلطانه ښکلا پېژنې؟
زړه مې ټکان وخوړ، قلم مې له ګوتو په مېز ولوېده، اوف خدایه ! دا بلا هم راباندې خبر دی......
په ذهني کشمکش کې اخته وم ګوتې مې رېږدېدلې، ټولو سترګې په ما کې ګنډلې وې، او زما لړزانده څېره یې څارله.
دلینا په نوم یوې ټولګیوالې زما له شاتنې قطاره راغږ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاده ښه پوهیږې، خو له بده مرغه دبیان لپاره د نوو الفاظو له قحطۍ سره مخ دی، که لږ وخت ورکړې ځواب وایي، دهغه هسې هم دغه کلاسیک تعریفونه نه خوښیږي

ټولو وخندل زه بیا هم په خیالونو کې ډېر لرې تللی وم، دیوې غرنۍ ښکلا په ننداره بوخت وم.

تر مړاوو ښو لاندې له حیا ډکې تورې سترګې او غښتلي اندامونه او تر منیځ یې ولاړ د تربګنۍ اودښمنۍ تور دېوالونه.....

استاد چې زما ځواب ته منتظر وو، زما په اضطراب او پرېشانۍ پوه شو، یو قدم وړاندې راغې یا په بل عبارت ښکلا څه ته وایي؟

دا ځل مې زر ځواب ورکړ:

ښکلا د خدای تعالی په مخلوقاتو کې یو لږ هغه ځانګړتیاوې دي، چې موږ یې په لیدو دخوښې احساس کوو، او روحي تسکین مو پرې حاصلیږي، دغه ځانګړتیاوې کوم ځانګړې قوانین نه لري،بلکې دا پرېکړه زموږ په واک کې ده، چې د ې تعریف او بیان ته څه ډول جامې وراغوندو واه واه ډېر اعلی.

استاد لاسونه وپړکول بې له دې چې زما سم او ناسم معلوم کړي، لینا ته یې ګوته ونېوه، ته پاڅه د سلطان په خبرو کې څه زیاتوې یا کموې اوس دې د تبصرې وخت دی

لینا پاڅېده نرۍ سپینې ګوتې یې پر مخ او شونډو تېرې کړې او له یو عالم اداګانو سره په خبرو شوه استاده همدغه پوښتنه ځواب کړم ؟

هو په دې اړه خپل نظر ورکړه چې په اصطلاح ښځې ښکلا څه ته وایي.

استاذه ښکلا خو زما د تره لور ده چې په نهم ټولګي کې درې ځلې ناکامه شوه اوس نو په کور کې د تورو دېوالونو شاته ناسته ده، ټولو په کړس کړس وخندل استاد به هم د معمول خلاف له خندا نه په ملا کوږ شو خو زه یو ځل بیا کلې ته تللی وم،

تر مړاوو ښولاندې غټې او له حیا ډکې سترګې ، دغر نۍ ښکلا غښتلي اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې لایې هم په وړاندې د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.

خو لینا دا ځل جدي شوه او خبروته یې دوام ورکړ:

استاده ! ښکلا د ژوند د تکمیل د فرشتې نوم دی، اویا هغه زرین تاج دی، چې د چا په سرکېښودل شو، نو په هره خاوره او دنړۍ په هر هېواد یې باج چلیږي، ښکلا هغه نابللې مېلمنه ده، چې په هره مېلمستیا او محفل کې یې قدر کېږي، خدای (ج) چې په خپل عظمت دا نړۍ پیدا کړه، او په هر څه کې یې د ښکلا د رنګ او بوی سره زرغونه کړه ، هېڅوک دا حکم نه شي کولی چې په دې او یا هغه شي کې ښکلا نشته زه له ښکلا نه منکر ړوند اویا که لږ ورتېره شم کافر ګڼم، ځکه چې ښکلا په هر څه کې شته، خو توپیر زموږ په سترګو کې دی، ځکه نو دښکلا پېژندنې پوهان په دې نظر دي، چې ښکلا د نظر تابع ده، په یوه ګلدان کې که د چا سور رنګ خوښیږي نو دبل چا به خوښ نه وي، ژیړ یا سپین رنګه ګل به

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښوي، ممکن زه په دې ټولګي کې د ډېرو ښاغلو خوښه یم، خو ځېنو ته به بدرنګه ښکارم، ددې نه معلومېږي چې زموږ نظر د ښکلا تابع دی،او ښکلا کله هم زموږ د نظر تابعداره نه ده.
په ټولګي کې بیا د خنداګانو اوازونه پورته شوه لینا په کېناستو کې بیا یوه خبره وکړه.
البته ذوق په کې ډېر مهم دی متاسفانه ډېر ښاغلي د ذوق د معیار نه محروم دي، نو ځکه یې زه په ښکلا پېژندنه کې ډېر پیاوړي نه ګڼم.
استاد لاسونه وپړکول.
او لینا ته یې په خندا وروکتل
شاباس وروستې خبره دې ډېره په زړه پورې ده.
خبره داده چې زموږ د هېواد په پوهنتونونو کې بیوټې سبجیکټ (دښکلامضمون) ته خاصه توجو نه ده شوې، خو په امریکایي او اروپایي یونورسټېو (پوهنتونونو) کې ورته خاصه پاملرنه کېږي، ځکه چې دا دانسانانو له ژوند سره د سایکولوجي(اروا پوهنې)په څېر تړلې ده او ډېر محصلین په کې تخصص اخلي،نو ډېر کسان بیا ښکلا ممکن یوازې د انسان د ظاهري بڼې زړه راښکونتیا او ښایست ته وایي، لکه څنګه چې هر کال د نړیوالو له خوا دنړۍ په نجونو کې د هغې ظاهري صورت ته په پام سره د ښکلا مالکه ټاکل کېږي دا هم درسته ده، اما ددې نه هم سترګې نه شو پټولی، چې د هېوادونو پولې او ټولنیز معیارونو ښکلاته بدلون ورکولی شي، زه چې په امریکا کې اوسېدم ښکلې نجلۍ هغه وه، چې ډېر ملګري، طلایي زلفې، شنې سترګې او بې پردې جامې به یې لرلې، خو دلته په افغانستان کې بیا هر څه ددې برعکس دي، نو یو انسان ته ښایي چې معنوي او ظاهري ښکلا دواړه ولري، زه فکر کوم چې دغه دواړه ښکلا ګانې په ګډه یو دبل تکمیلوونکې او د ښکلا د یوې سترې هستۍ انځورونکې دي، ظاهري ښکلا فطري اړخ لري، او دښکلا د خالق ورکړه ده، خو په معنوي ښکلا چې په وجود کې باطني اړخ لري،دانسان په لاس کې ده چې فصل یې دهغه د زیار او هڅو له سمندره خړوبېږي، او د حاصل مرحلې ته رسي.
استاد خبرې بس کړې او شا ته یې اشاره وکړه، چې پاڅه ورو مې کتل ګورم چې نیلوفر ګوته اوچته کړې پاڅېده او خبرې یې په حیا ناکه لهجه پیل کړې
استاده پښتانه ولې وایي چې
دا خپل ښایست راته بلاشو
چې چېرته ځمه هلته بل شي سره اورونه
نیلوفر کیناسته او استاد خبرې وغځولې
لورکۍ خبره داده چې زموږ په ټولنه کې ډېرې نیمګړتیاوې شته، دلته ټولنیز اداب نه مراعت کیږي، لا د افهام او تفهیم فضا نه ده غوړېدلې، ستا ټپه اصلاً دیوه ښکلي یا په بله اصطلا ح د ښکلا د څښتن شکایت دی، چې مطلب مې انسان دی، هغه ګوري چې د هر چاله خوا ځوریږي شپیلي پسي وهل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږي، او د هغه چا چې ښکلا نه پرې لورېږي، ډول ډول خبرې پسې کوي نو ځکه هغه د بدرنګۍ ارمان کوي، چې ای کاش خدای ج بيخي ښکلې پيدا کړې نه وی
استاد لا خبرې کولې چې د کره کتنې استاد ور ټک ټک کړ، او د خبرو موضوع واوښته، خو ددې ټول بحث په جريان کې د ښکلا د لفظ هر تکرار په ما خولې راماتې کړې وې او په زړه کې مې د درد څپې په خوربدو وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

زه په زړه کې همدغه دردونو خوړلم ، کله به په ويښه هم د کلي کوڅو او کروندو ته تللی وم، او د يو چا لپاره به مې د باز محمد کاکا لاسونه ښکلول، تر مړاوو ښو لاندې به د تورو حياناکو سترګو په ننداره بوخت وم خو د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه به مې مخ ته ودرېدل
مور او پلار به مې چې ماذيګر د کور په انګړ کې سره کېناستل نو زما په اړه به يې خبرې کولې، پلار به مې مور ته ويل
خدای ج خبر چې دا الک به کله د ښار رنګ اخلي، هروخت يې د ټوغکي وهلي چرګ په څېر په ويښه سترګې پټې وي
زه نه پوهيږي چې ده هلته څه ليدلي، دلته په ښار کې مې ورته هر څه برابر کړي، چې څه وو ايي ورته حاضر وي، اخر دا نجونې(خورګانې)مې هم په کلي کې رالويې شوې خو ته ګوره چې راغلې بيا يې ولاکه د کلي نوم هم اخستی وي.
ددې خبرو په مهال به ډېر ځله ما يوازې کتاب مخې ته کتاب نيولی وو ، خو زړه او حواس به مې دواړه د مور او پلار خبرو ته څک وو.
د پلوشې به چې ماته پام شو ، نو د يو شرارتي موسکا سره به يې يوازې سترګې کش غوندې کړې، او ما ته به يې په مانا داره نظر وکتل.
زه پوهېدم چې پلوشه په هرڅه خبره ده، ممکن هغه مهال چې په کلي کې اوسيدو ، خپله ښکلا څه ورته ويلي وي، ځکه د هغوی تر مينځ به دتربګنيو او دښمنۍ سره سره زموږ په ګډه باغچه او د چينې په غاړه خبرې تبادله کېدلې، خو د مشر ورور په توګه په هغې دومره ګران وم، چې دا هر څه يې د راز په ډول ساتل زه خپله هم ځېنو هغو بدلونونو ته حيران وم، چې په ځان کې مې حس کول او په ښار کې د استوکنې وروسته راته پيدا شوي وو ، تل په يوازېتوب کې خوښ وم، او په ځوانه ځوانۍ کې دلويانو غوندې عادتونه راکې پيدا شوي وو ، هر څه ته مې له پخوانه په ځير ځير کتل، خو په هر څه مې دومره زر باور هم نه کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به لرغونې کیسې رایادې شوې، چې ما په کلي کې لوستې وې او څه مې سپین سرې انا راته کړې وې، په هغه کیسو کې به مینان اکثره وخت غرونو او ځنګلونو ته تلل اویاتبنتېدل ، او هلته به په ریاضت،راز او نیاز بوخت وو ، کله به مې فکر کاوه چې د زړه له تله مین یم او له زړه مې کله هم غرنۍ ښکلا نه وځي

زه پوهېدم چې د ښار نه وړاندې هلته په یوه سمسورکلي کې چې د یوه بهاند سیند په غاړه اباد وو تر مړاوو بڼو لاندې تورې غتې او له حیا ډکې سترګې د خپل تربور لار څاري، خو ددغه ځار په مقابل کې د تربګنۍ او د ښمنۍ تور دېوالونه ولاړ دي،ما به لیدل چې ښکلا ما هم نه شي هېرولی، هغه به هر سهار او ماښام د بالاخانې بام ته خیژي او کلي ته به له ښاره راغلی سرک څاري.

کله به دا وېره هم راسره وه، چې هغې به په ما باور له لاسه ورکړی وي، فکر به کوي چې زه د ښار په نجونو کې ورک شوی یم، همدغو اندېښنو زه د یوازېتوب په ناروغۍ اخته کړم،نور چې د مور او پلار له پرلپسې پوښتنو ګروېږنو په تنګ شوم، یوه ورځ مازدیګر مهال همداسې له کوره ووتم د ښار په وړاندې څنډه کې مې په یوه لوړه غونډۍ سترګې ولګېدې چې څو شنې ونې او اوسپنیزې پایې پرې ولاړې وې،یو چیپټر او د څو کلاسیکو شاعرانو دیوانونه مې راسره واخیستل چې یو د رحمان بابا او بل د حمید مومند وو ، له ځان سره مې یوړل ما ته د ښکلا یاد او یوازیتوب دا فایده وکړه، چې مطالعې او درس ویلو ته یې مجبور کړم،ډېر وخت به مې د حمید مومند تلپاتې شعرونه ویل،او د ژوند انځورونه مې په کې موندل د هغې ښکلا په اړه مې فکر کاوه، چې دحمید مومند صیب غوندې عظیم شاعریې د داسې دردونکو خومینه ناکوشعرونو پنځولو ته مجبور کړی وو.

حمید بابا راته د شاتو دهغه مچۍ په څېر ښکارېده، چې د ګلونو زړه ته ورننوزي، له هغه نه رنګارنګ شیره راټولوي او بیا ورنه شات جوړوي، دهغه په تلپاتي شعرونو کې دمینې داسې خواږه انځورونه او خواږه دردونه د وږمې په څېر نغښتي وو.دردېدلوزړوته په اسانۍ سره ننوتل.

غونډۍ ته په رسېدو مې د یو ه ختیځ جومات په رنګه مناره سترګې ولګېدې، چې په خپل لرغونتوب سره سره په ویاړاورعب سره ولاړه وه ،او توتکیو ورنه طوافونه کول دا همدغه د ابراهیم بن ادهم جومات وو ، چې په لیدو یې له واره د خپل کلي لرغونې او زړو جومات را په یاد شو ، چې په ماشومتوب کې به مې د ملا بهادر نه په کې د الفبا سپاره لوستله، د کلي ټول ماشومان به راسره په یوه قطار کې ناست وو ، هاخوا به دنجونو په قطار کې ښکلا هم د سبق په ویلو ټالونه خو ترمینځ مو هلته هم د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.

د ابراهیم بن ادهم په جومات کې مې زړه ایله یو څه تسکین پیدا کړ، په کتابونو او ذکر، فکر کې مې پنا ه واخیسته، ما د ابراهیم بن ادهم په اړه ډېرې کیسې اورېدلې وې، په ذهن کې مې د هغه یو ډول څېره انځور کړه، او په یوازې و غځېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شېبه پس په کلي کې وم، د غرمې لس بجې وې، په کلي او کرونده کې مړاوې وړمه چلېده، د شولو په فصلونو کې د چنګښو منظم اوربدل کېده، له باغونو او باغچو د مرغانو اوازونه راوتلل، د غنمو د رسيدلي فصل د يوه پټي په پوله ناست وم،وږي مې شکول او ځان مې ورسره بوخت کړی وو، د ښکلا دوی باغچې ته مې کتل، چې د نجونو او ماشومانوشو په کې شور وو، ګورم چې بازمحمد اکا زما خواته راروان دی، ما غوښتل لاره ورنه چپه کړم، خو د هغه په شونډو د معمول خلاف موسکا خوره وه او ما ته يې کتل، په رارسېدو يې غېږه راته خلاصه کړه.
واه واه سترګې مو روښانه.
سلطان وراره مې راغی، ايله په ايله چې د مودو وروسته درياد شوم.
په غېږه کې يې ټينګ کړم، خو زما خوله له حيرانۍ وازه پاتې وه، بازمحمد کاکا او په کې د داسې بدلون راتلون، حيران وم
دواړه په مينه د هغوی کور ته لاړو، زړه مې له خوښې باغ،باغ وو، په انګورو کې د ونې سيوري ته کېناستو، ګورم چې ښکلا مو مخې ته چای کېښود، او د لومړي ځل لپاره يې د سترې مشې لاس راکړ، تر مړاوو ښو لاندې توري غټې او له حيا ډکې سترګې، او غبنتلي اندامونه، چې ترمينځ مو نن د کرکې او تربګنۍ د بوالونه نړېدلي وو،
خو ای کاش !
دابياهم ديوه ناکام مين خيال وو
په حقيقت کې هېڅ نه وو
چا مې په تندي لاس راکېښود او زما د پلار په ځېر يې په مهربانه لهجه وويل:
پاڅه شاباس اودس تازه کړه، له خبره د جمعې وخت دی.
پاڅېدم د يو ې سپېڅلي قوارې او نورانې مخ خاوند مې مخې ته ناست وو،او د حميد مومند د ديوان پاڼې يې اړولې، په ټول جومات کې چوپتيا خوره وه، په شلګونو بوډاګان او د پاخه عمر خاوندان په ذکر بوخت وو، همدغه کس چې زه يې پاڅولم د جومات ملا امام ملا شمس الدين وو،په لومړي ځل وپوهېدم چې پوه اومهربانه انسان دی په ځېره کې يې نوراني وړانګې حس کېدلې، په پوهنتونونو کې يې هم د زده کړې مخالفت نه کاوه، ويل يې چې په يوه کورس کې انګلسي او کمپيوټر زده کوي، او خپله هم يو وخت د پوهنتون محصل وو، چې بيا يې د شرعياتو پوهنځی د کورنيو ستونزو په سبب په دوهم ټولګي کې پرېښود.
ملاشمس الدين د رحمان بابا اکثره شعرونه په يادو ياد کړي وو، او زما د ورتګ سره به يې د حميد مومند شعرونه لوستل، او داسې ارام به ورته ناست وو، لکه کوم مقدس کتاب چې مطالعه کوي، ځېنې د خوښې بيتونه به يې په کتابچه کې ليکل، او کله کله خو به يې ورباندې تبصره کوله، يوه ورځ يې د مازديګر له لمانځه وروسته راته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلطانه ! مورې ته يې په ښوونځي کې ويلي وو، چې عبدالحميد صيب ته موشګاف هم وايي، چې د وېښته سوري کوونکې مانا لري.خو زه اوس پوه شوم چې هغه ته دداغه لقب ورکړه څومره په ځای ده، زه پخوا يوازې د عبدالرحمان بابا سره بلد وم، اوس فکر کوم چې عبدالحميد صيب هم يوه بله ستره هستي ده.
ته دې ته ګوره

دا زما له غمه شين زړه په کې خيال د يار د شـــونډو
هسې رنګ زېب او زينت کا لکه مې په شنه پياله کې

د ملا شمس الدين له خولې ددې بيت اورېدل، او انتخاب زما لپاره يو لوی افتخار وو، خو وروسته پوه شوم چې د هغې په زړه کې داسې څه نه شته، يوازې په شعر کې کارېدلې او نادره تنبيه او ژوره نازکخيالي يې مطلب ده.
دهغه سره له څه وخت تېرولو وروسته پوه شوم، چې د شعر دوزن،قافيې، معاني او ادبي فونونو په اړه پوره معلومات لري او فکر يې يوازې په ديني کتابونو کې نه دی محدود کړی.
هغه د خپلې ټولنيزې پوهې اوغوره اخلاقو په سبب د تېرو لسو کالو په سبب د جومات ملا وو، د کوڅې يوه شتمن کور پيسې ورکولې چې دهغه په معاش کې حسابېدې ، بله مهمه لا دا چې واده يې هم په مينتوب کړی وو.
د ابراهيم بن ادهم په جومات کې له وخت تېرېدو ، او د ملاشمس الدين سره له بحث او مجلسونو مې دومره ګټه واخيسته، چې ډېرې اند ښېښنې مې له ذهن ووتې، له ژورې مطالعې سره روږدی شوم،په ټولګي کې د نجونو نازدانه کتو،اداګانواو خبرو دومره اثر رابانديې نه کاوه، او د ډېرې په څېر وچ کلک وم.
خو ديوې غرنۍ ښکلا انځور، تر مړاوو ښو لاندې تورې غتې له حياډ کې سترګې،غښتلي اندامونه او دتربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم له ځای وو.
يو مازديګر چې په جومات کې ناست وم، خبرشوم چې ملا شمس الدين د دوو درېوو ورځو لپاره کلي ته د خپلو دوستانو ليدو ته تللی وو، هغه ماته ويلي وو چې اصلاً دکلي سړی دی، خو وروسته ښار ته راغلی، په زړه کې مې وويل چې څومره بختور دی،چې کلي ته د تلو اجازه خو لري، هلته به هر څه ګوري.
زماسره همداويره وه چې پلار به مې لا اوس دا هم وايي چې هلته پنتوني (پوهنتوني)هلکانو ته خطر دی، څوک ورته په ښه نظر نه ګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماښام وختي له جوماته ووتم، کتابونه مې په ځمکه کېښودل او د بوټونو په پېښو کولو لګيا شوم، ګورم چې د جومات درو ته يوه ښځه چې کوچياني جامې يې په تن دي،له يوې ورې څلور کلنې نجلۍ سره ناسته ده، وړه ماشومه په خاورو کې خلې وهي او ښځه د جومانه راوتونکو لمونځ کوونکو ته له هيلې او سواله ډکې سترګې غړوي، د ښځې په ليدو مې زړه ټکان وخوړ، په سترګو کې يې په سلګونو هيلې په څپو وې او يو ډول زړه راښکونتيا په کې موجوده ده

د ابراهيم بن ادهم د جومات مخې ته کله هم د ښار د نورو جوماتونو غوندې سوالګر نه راټولېدل، ددغه ښځې راتګ هم دمعمول خلاف وو، خو ما چې کوم سوالګر ليدلي وو له هغې سره يې فرق لرلو، بله دا چې د کليوالو او کوچياني جامو نه راته کومه کليواله ښکارېده ، او له واره پرې پوه شوم چې سوالګرۍ ته يې نوې مخه کړې، او د ښار د ماهرو سوالګرو غوندې نه ده

زما د ودرېدو په مهال هغه خپلې سترګې د حميد مومند په ديوان ګنډلې وې،او په ځير ځير يې د يو خريدار په سترګه ورته کتل، له جېبه مې يو شلګون راويوست،خو وروسته زړه نا زړه شوم په دې نه چې په پيسو مې زړه نه کېده، په دې چې د هغې په مخکې نه د پيسو کوم نوټ وو، او نه يې په ژبه له مانه سوال کړی وو، له دې وېرې چې هسې نه څه راته ووايي،غلی ورنه تېر شوم ، د هغې له معصومې څېرې او اشنا سترګو پوره اغېزمن وم، او تر کوره مې په خيال کې ګرځېدې، کله به مې ځان په دې ملامتوه چې ولې مې پوښتنه ورنه ونه کړه؟

ولې مې ورته ونه ويل؟

چې څه مجبوريت لرې؟

او دا ماشومه درسره څوک ده؟

له کوم کلي راغلې يې ؟

ماته د هغې له سترګو معلومه شوه چې سوالګره نه ده، بس دا زماا شتباه وه چې بې جرئته او بې زړه شوم، هغه يو کليواله وه ديوې کليوالې په ژبه د يوه ښاري په ځای يو کليوال ښه پوهيږي، زه په خپلو کليوالي جامو کې اشنا او کليوال ښکارېدم نو ځکه يې په لېوالتيا لومړی په ما او بيا زما په کتابونو سترګې خښې کړې وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلارمي د کوټې په غولي زما له خورګانو سره د سطرنج په لوبه بوخت وو د ټوکو او خنداګانو اوازونه يې ان په انګړ کې اورېدل کېدل مور مې کړکۍ ته نږدې قران شريف په داسې اواز تلاوت کاوه چې يو ازې د شاتودمچۍ غوندې بنګاری يې اورېدل کېده پلوشي څو ځله پرله پسې زما پلارجان ته ماتې ورکړه او ټولو ورپورې وخندل په وروستي ميدان کې يې پلوشې ته په سر يوه سپکه څپېړه ورکړه او په خندا شا په تخته وغځېد .

زما په ليدو په ځای کې لږ راسم شو

سلطانه څنګه يې کلی دې ياد پرې او که نه؟

زړه مې ټکان وخوړ په زړه کې راته لږ څه شک پيدا شو چې هسې نه...............

خو بيامې ځانته په خپله ډاډ ورکړد پلار به مې چې طبعه جوړه وه نو بيا به مو ټوله شپه ورنه خوب نشو کولی ټوکې ټکالې او خبرې به موکولې

زماخواته يې وکتل زياته يې کړه

بچيه کليوال خلک به کله هم له وخت سره روان نه کړې زه په ماشومتوب کې تا غوندې په کلي مين وم خو وروسته وپوهېدم چې هغوی له وخت سره حرکت نه کوي او انسان بايد شېبه په شېبه خپل ژوند ته بدلون ورکړي د وخت له کاروان سره حرکت د هوښيارو انسانانو ځانګړتيا ده خو کليوال د خپلو ټولو خوبيو سره سره دغه نيمګړتيا لري ددې په ځای چې له دغه کاروان سره روان شي تربګنۍ او دښمنۍ کوي د پولې او پټي په سر خپل دوستان خفه کوي حتی وژني يې....

د پلارخبرو يو ځل بيا کلي ته بوتلم او په ناسته ټال وزنګولم .ترمړاو بڼو لاندې تورې غټې حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د تربګنۍ او دښمني ولاړ تور ديوالونه.

پلار مې چې زه چورتي وليدم په خنداشو فکر يې کاوه چې نصيحت به يې زما سترګې غړولې وي.

بچيه ژوند د بزکشۍ لوبه ده دلته به د خپل هدف سرلکی اوچتوې او منزل ته به ځان رسوې دلته که پاتې شوې بيانه يوازې چې ناکام بلل کېږې بلکې د خلکو پيغورونه دې هم انتظاردي بيا يې د تلويزون بټن ته زور ورکړتلويزون روښانه شو او د کابل پوهنتون منظره په کومه علمي خپرونه کې راڅرګنده شو ه د ناجو او صبر ترونو لاندې نجونې او هلکان چې فيشني او نورې حيرانونکې جامې يې اغوستې وې ګرځېدلې د نجونو په لاسو کې دلاسي بيکونو سره سره يوه يوه کتابچه ياکتاب هم په لاس کې وه او دومره سينګار يې کړی وو چې ته به وايې په کوم واده کې يې برخه اخستې ده

د پلار له ګوتو مې له ډېرې حيرانۍ دتلويزون ريموډ ولوېد

په تعجب يې زياته کړه واه واه داد کابل پوهنتون دی که د نبراسکا بيايې ماته وکتل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویه وړاند ې مې د بزکشۍ خبره مې درته کوله ګوره ته خو هم د همدغه پوهنتون محصل یې پام چې په دغه لوبه کې زړه ونه بایلې او په کوم رنګین جال کې ښکېل نه شې ماته پټتون (پوهنتون) معلوم دی پوه هلکان هر وخت د نجونو د توجه وړوي په یوه او بله لاره د هغه د موقف د ټیټولو په هڅه کې وي خوډېر هوښیار او سه په دې وخت کې مې مور قران شریف کت کړلنډه دعا یې یې وکړه خو پلار مې پرې غږ کړ دعا ګاني ځان ته مه کوه کله کله مورږ ګناګاران هم په کې یادوه خپله خواسې ام(هسې هم) د خدای (ج) ګناګاریو مورمې ورته راوکتل

سرېه !وایې چې خوسکی د په اخور رالوی شوبیایې د غاښ کتلو اجت (حاجت) نشته نه پویګم چې څنګه دې د ملایانو غوندې نسیتونه ورته شروکړي

پلار مې وخندل ځواب یې ورکړ

ګرانې په دې مسائلو ته نه پوهېږې دا ښار دی څه زمونږد غونډۍ کلی نه دی چې له هر څه دې بې پروا شو په تلویزون کې د یوې ښکلې سندرې په راتلو ټول سندرې ته څیر شول او زما په خیال کې د غونډۍ کلي کلاګانې تر مړاوو بڼو لاندې تورې غټې غټې حیاناکې سترګې او غښتلي اندامونه راوګرځېدل وروسته له دې به چې هر ماښام د ابراهیم ادهم له جوماته راووتم نو هلته وړاندې به دد ېوال سیورې ته یو لوی او بل کوچنی سیوری ښکارېده چې زما خواته به یې په لېوالتیا سره راکتل او ماته به یې سترګې یو ډول اشنا ښګاره شوې خوډېر زر به د تیارو په څپو کې ورکې شوې او ترړمې به هر څه پنا ه کړل.

یو ورځ مازدیګر په جومات کې په تنګ شوم کتابونه مې راسره واخیستل او د جومات وړوکې برنډې ته ووتم ګورم چې هماغه ښځه د جومات وره ته نږدې ناسته ده ښکلې کوچیانې جامې یې په تن دي او له ماشومې سره یوځای زما په خوا راګوري دا لومړی ځل وو چې هغې ته مې مخامخ وکتل په نظرکې یې د زړه راښکونتیاسره یوډول وېره، او لېوالتیا هم نغښتې وه تر مړاو بڼو لاندې غټې تورې او حیاناکې سترګې او غښتلي.........

نه نه وچ کلک اندامونه د هغه سره نه د سوالګرې پیسې وې او نه یې د سوالګرو په څېر هرچاته لاس نیوه ماډېرې سوالګرې لیدلې وې چې د جوماتونو مخ کې به ناستې وې او د لمانځه نه وروسته به یې لمونځ کوونکي له لمنې رانیول او پیسې به یې غوښتلې

زه نه پوهېدم چې د هغې سترګې راته په لومړي ځل ولې دومره اشنا ښکاره شوې هغه نه کومه عادتي سوالګره او نه د سوالګرۍ په چل پوهېده په زړه کې مې ویل چې کوم مجبوریت دغه کار ته اړکړې ده او بیاهغه ورته والی چې د ښځې او وړې ماشومې نجلۍ په څېروکې وو بیخي د حیرانۍ وړ وو

یوه ورځ دجمعې په ماسپښین دجمعې له لمانځه وروسته ملا شمس الدین راته وویل چې ډېره حیاناکه ښځه ده ماته کومه اطرافي پښتنه ښکاري چې د شرم او حیانه د ښار په نورو برخو او واټونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې سوال نشي کولی باید د جمعې په سر یوه غوښتنه وکړو او له خلکونه کومک ورته وغوړاو خدای او وس چې هر څه وشول اخېر دواړه هم پښتانه یو د کلي او سیدونکي یو.دهغې په څېرژوند موکړي.
د ملا شمس الدین دا خبره مې خوښه شوه او پرېکړه مووکړه چې خبره یې د جمعې په سر یاده کړو
زه به د هغه په لیدو هر وخت له یو ډول ذهني کشمکش سره مخ وم اخېر هغه ماچېرته لیدلې !؟ تر مړاو بڼو لاندې تورې غټې او حیاناکې سترګې چې هروخت به یې لومړی زما په لاس کې کتابونو او بیا ماته نیولې وې او حیران حیران به یې راکتل فقط لکه په چاچې د غرغرې حکم شوی وي خوپه دړه د ودرېدو په مهال پړې وربانده پرې شې
دملاشمس الدین سره تر دغه تصمیم وروسته مازدیګر له جوماته راووتمه زړه مې راغونډ کړ هغې له حیا ډکې سترګې زما په لاس کې د حمید مومند په دېوان ګنډلې وېبو پنځوش ګون مې له جیبه راووست او په چوپه خوله مې ورته ونیوه خو هغې سر ښکته کړ او زما د توقع خلاف یې کومه لېوالتیا څرګنده نه کړه بیا مې غبږورباندې وکړ
واخله !!!
ورو یې تر ژبه لاندې وویل
نه...مننه
په حیرانۍ مې ورته وویل
نو څه غواړې ؟
هغه.....هغه.....کې... کتا
نوره غلې شوه د ماشومې نجلۍ په سر یې لاس راتېرکړ او له ویښتو سره یې ځان مصروف کړ
یو قدم وروړاندې شوم
څه غواړې ؟
هېڅ هم نه هسې دلته کینم
سرمې درد وکړه چوفه خوله روان شوم او دمخامخ واټ لاره مې ونیوه
عجیبه ښځه ده هم سوال کوي اوهم له کبر او غرور ډکه ده
هسې دلته کینم ------هسې دلته کینم
دا جمله مې څو ځله په سرکې وکرنګېده
کور ته په رسېدو خپلې کوټې ته لاړم وړاندې په انګړ کې پلوشه تر ونې لاندې ناسته وه او له نورو خورګانو سره یې د کومې مجلې پاڼې اړولې او ټولو خندل په کوټه کې اوږد وغزېدم د مایوسۍ اوماتو تر بوج لاندې وم ځان مې په دې ملامتوه چې ولې مې د خپلو خورګانوغوندې خپله بڼه له په ښارکې بدله نه کړه ولې دهغوی په څېر خوښ او خوشحاله ژوند نه لرم اخېر دوی خوهم په کلي کی رالوېې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې وې هو زمانه یې هم خوږې همزولې او ملګرې هلته پاتې دي خونن له کلي دلته زیاتې خوشحاله دي بله دا چې وخت ناوخت خپلې ټولګیوالې نجونې کورته راولي ټوکې ټکالې ورسره کوي
کلی مې په خیال کې وګرځېده
ترمړاوو ښو لاندې تورې غټې او حیاناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمینځ د دښمنۍ او تربګنۍ تور دبوالونه......بېرته جومات ته راغلم
هغه ښځه چې هره ورځ یې وینم اشنا اوله زړه راښکونتیا ډکې سترګې تر مړاوو ښو لاندې حیاناکې سترګې او داسې سترګې چې نظرېې پوره ورخطا کړې یم اوځان راته په سیندلاهو ښکاري
تلویزون مې چالان کړ
په یوه شنه او سمسوره دښته کې د یوه کلیوال زلمي ترمخ د وزو او پسونو رمه روانه وه لونګۍ یې په سر او ډانګ په لاس په رمه پسې روان دی او له ځان سره کومه سندره زمزمه کوي

سترګې مې ډکې ډکې کېږي
د لېونۍ مینې د لاسه

په دښته کې له شپونکي سندرغاړي سره یوه کوچۍ پیغله لرې لرې ګرځي کوچیاني جامې یې په تن تر مړاوو ښولاندې حیاناکې سترګې په غلاغلا د زلمي شپانه د راتلولاره څاري

نه چا جانان کړمه زه
نه چاارمان کړمه زه
له سندرې سره یو ځای په شنه دښته کې روان وم او کلیوالې منظرې مې په خیال کې ګرځېدې په چورتونو کې ډوب تللی وم چې ور ټک ټک شو
پلوشه راننوته په خنداسره یې زیاته کړه
واه واه لالاجان مې په ویښه خوبونه کوي په ځای کې راسم شوم پلوشه مې ترڅنګ کښېناسته او خپله کتابچه یې وغوړوله
په بې خبرۍ مې ورته وویل
د څه لپاره راغلې !؟
زما د غوصې په لیدلو په مصوعي ډول جدي شوه
هسې ماویل یو څوپوښتنې راته حل کړه چې صبامې په معلم صیب ونه وهې
ورته مې وویل
مهرباني وکړه ډېرورخبروته ضرورت نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دري د کتا ب درې لغتونه مې ورته مانا کړل
د کتابچې پاڼه يې وا ړوله په غټو کرښو يې د ښکلا ليکلې کلمې ته ګوته ونيوه
لالاددې په مانا هم نه پوهېږم !
زړه مې ټکان وکړ
د خيال مرغه مې بېرته غرنيو ورشو ګانو ته لاړ يوې غرنۍ ښکلا مې په ذهن زرينې اونرمې منګولې ولګولې ترمړاوو بڼو لاندې تورې غټې اوله حيا ډکې سترګې غبنتلي اندامونه اوترمنځه مودتربګنۍ اودښمنۍ ولاړ غرونه
خور مې راباندې غږ وکړ
اخېرپه پوهنتون کې يې څه سخته پوښتنه خو مې درنه نه ده کړې
په ځای کې راسم شوم
فکر مې ګډوډ شوزړه مې غوښتل چې يوه درنه څپېړه ورکړم خو هغې وار ړومبی کړ
وروړجانه دومره هم بې عقله نه يم مطلب مې دادی چې ددې ښار د خلکو ژبې ته څنګه اوړې ؟
بد بد مې ورته وکتل
له ځانه سره يې په لوړ اواز وويل
زيبايي ....زيبايي.........
له کوټې ووته او ورپې بند کړ
سبا ورځ چې د پوهنتونه راغلم په کورکې مې ډېر وخت تيرنه کړ د ماسپښين لمانځه ته د ابراهيم بن ادهم جومات ته روان شوم فکرونه مې هماغسې د تېرې ورځې په څېر ګډوډ وو د جماعت له لويې لرګينې دروازې نه د ننوتو په مهال چا د لمنې نه کلک ونيولم
کاکا......کاکا
يوه وړه ببر سرې نجلۍ ولاړه وه او کوچنی کاغذ يې په ګوتو کې کلک نيولی وو اومخامخ يې راته وکتل
کاکا دا.....
خبرې يې بندې کړې او کاغذ يې راته ونيوه په بيړه مې ترې وپوښتل څه دي ؟
په ماشومه ژبه يې ځواب راکړ
کاغږژ(کاغذ)دی
کاغذ مې پرانېست په ښکلي پښتو خط پرې ليکل شوي وو
ښاغليه ښښنه غواړم ستا په زړه کې به د ګڼو شکونو د الفاظو مچۍ راګومبېدلې وي او هره شېبه به دې چيچې خو زه مجبوره يم هغه هم په دې چې زه کومه سوالګره نه يم ستا نه زما د غوښتنې مطلب د حميد مومند صيب ديوان دی هيله کوم چې د يو څه وخت لپاره يې راکړې چې د خپلې تنهايۍ د غمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وزاړم ډاډه اوسه چې امانت به دې خوندي وي هیله کوم چې بل ډول شکونه د ې ذهن ونه خوري که باور راباندې نه لرې د جومات مخامخ پلازې ته د غونډۍ تر څنګ وړاندې خړې خیېمې زمونږ د استوګنې ځایونه دي
په درنښت
یوه بې کوره
سر راباندې وکرځېد مخامخ مې وکتل هېڅوک هم نه معلومېدل وړاندې پلازې ته مې وکتل له کوڅو نه اخوا د غونډۍ په خالي لمنه کې کېږدیو ته ورته څو د رنګارنګ جنډونه جوړې خیمې ولاړې وې.
په لاس کې مې د حمید مومند دیوان ته وکتل او بیا نجلۍ ته ځیر شوم چې د شلېدلو او زړو بوټو په څوکه یې ځمکه وهله
ور وړاندې شوم
د اچا درکړ
ابې
ستانوم څه دی چګوفه (شګوفه)
زړه نازړه مې کتاب ورکړاوجومات ته ننوتم
فکر مې ګډوډ وو د لیک توري او کلیمې مې په ذهن کې وګرځېد ې یوه شوم چې د کوم بې علمه او شړل مغزلیکنه نه ده اونه یوازې لوستي کس لیکلې توري او الفاظ یې د کوم عادي لیکوونکي د خولې نه دي راوتلي
یوساعت وروسته چې ملا شمس الدین راغی ټوله کیسه مې ورته وکړه خو هغه دومره جدي ونه بلله یوازې په دې یې ټینګار ورکړ چې اړخلک دي له کوم ځایه رامهاجر شوي د مانښام له جمعې ورسته به د مرستې یو غږ ورته وکړو دغه سیا سره ماته ډېره درنه او حیاناکه ښکاري بیایې وخندل
خو د عبد الحمید صیب دیوان دې هسې له لاسه و یوست ما به هم کله کله خپله ورکه په کې لټوله
ورته مې وویل چې امانت مې ورکړی له خیره ببرته یې راسپاري .
ملا شمس الدین وخندل
سلطانه د یوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده انسان په دې ښه ښکاري چې په سینه کې یې د ترحم او مهربانۍ ډک زړه ولري او په هر چاوسوزېږي
په شونډومې خوره موسکا ورکه شوه
د ملاشمس الدین خبرې مې په سر کې انګازه وکړه
سلطانه د یوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده د ښکلا کلیمه مې څوځله په زړه کې تکرار کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ورو ورو يوې غرني ښکلا ته لاړم تر مړاو ښو لاندې تورې غټې او د حيا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ مود تربګنۍ او دښمني تور ديوالونه !
وروسته له دې ورځ په ورځ بدلېدم فکر مې کاوه چې يو څوک مې له شا رانيسي او شپه په شپه راته نږدې کېږي په خوب کې به هم يوې نااشنا سوالګرې منډې راپسې وهلې خو نظر او سترګې يې سوالګر ې نه وې درناوی ،حيا ،او کليوال غرور په کې له ورايه څرګند وو خو ددې سره سره مې د خيال او فکر په بديا کې خپله ورکه ښکلا لټوله ملا شمس الدين هم هر ځل د فطرت او تقدير پرېکړو ته د سر ټيټی مشوره راکوله او ويل يې چې تقدير ته ځنان سپارل د هوښيارانو کار دی د جومات دننه د هغه دا ډول خبرو دومره اثر درلود چې پرېکړه به مې وکړه چې په ټول عمر کې د کلي او ښکلا نوم بيا وانه خلم ټول وخت به پوهنتون استادانو او درسونو ته ورکوم نور به د خپلې کورنۍ سره ددې ډول چلند په ځای زما هر څه په مينه او خندا سره ترسره کېږي له دې نه دوه ورځې نورې تېرې شوې خو هغه سوالګره نجلۍ او ښځه مې بيا د ابراهيم بن ادهم د جومات په مخ کې ونه ليده ددې وېره راسره وه چې د حميد بابا شعرونه يې راڅخه وړي نه وي او بې وعدې شوه خو ملا شمس الدين ويل
-ضرور به يې راوړي
دريمه ورځ چې مازيګر د جماعت د کړکۍ ترڅنګه ناست وم او دمازيګر د زېړو رنځورو وړانګو ننداره مې کوله هماغه نجلۍ مې ناڅاپي مخکې راپيدا شوه
کاکا کتاب ....
په لاس کې يې د حميد مومند ديوان وو ترې و مې پوښتل دادې چاته وړی وه خو نجلۍ رډ رډ راته کتل او په منډه له جوماته ووته د کتاب پاڼې مې واړولې له پاڼو يې داسې مالومېده چې که پوره نه وي نو نيمايي خويې مطالعه شوی دی ځکه چې ځينې پاڼې يې په ګوتو تورې کړې وې او د پنسل ځينې نښې په کې وې دديوان په مينځ کې يوه سپينه پاڼه ايښې وه راوچته مې کړه او د پنسل ليکنو او کرښو ته ځير شوم
ښاغليه !ژوند هغه ګرداب دی چې تل د غرغړو په حال کې وي په دغه ګرداب کې يوازې هغه څوک کامیابېږي چې د لامبو چل ورځي په دغه ګرداب کې هغه څوک ډير ژر ډوبيږي چې لامبو يې نه وي زده او د ژوند په روان سيند کې د پرمختګ پوري وتو او څپو ماتو لو توان ونه لري خدای(ج) دې له داسې ګردابونو په امان لره
يو ه بې کوره مرغۍ
احسان دې بياهم په لېمو
سترګې مې ومومښلې شاوخوا مې وکتل وړاندې په کونج کې دوه سپين ږيري په ذکر بوخت وو او خپلې تسبې يې اړولې د جومات له مخامخ کړکۍ ژېړې وړانګې د جومات غولي ته رالوېدلې وې بهر د جومات په برنډه کې خلکو په کوزو اودسونه کول او دمازديګر د جمعې لپاره يې تياری نيوه حواس

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ګډ وډ وو مازدیګر له لمانځه وروسته د نورو خلاف وختي کور ته روان شوم د هغې د لیک هره جمله مې په ذهن کې ګرځېدله.
په دغه ګرداب کې یوازې هغه څوک کامیابېږي چې د لامبوچل یې زده وي درېیمه او څلورمه ورځ هم راباندي همداسې بې خونده تېره شوه له ملا شمش الدین سره مې هم خبرې کمې کړې وې خپل د پوهنتون درسونه مې لوستل او په خالي وختونو کې مې د پخوا نو شاعرانو شعرونه مطالعه کول یونیم شعر به مې هم که لیکلو نو له کلیوالو انځورونو ،غرونو ،دښتو،سیند غاړو او دکروندو په یادونو به مالامال وو چې د ښار ملګرو به مې دغه انځورونه نه خوښول او زړونو به یې چندان اوبه پرې نه څښلې یوازې زه وم چې په یوازېتوب کې به مې خپل اودنوروکلاسیکوشاعرانوشعرونه لوستل
په پوهنتون کې وم درېیم ساعت نوی پیل شوی وو چې زنګ راغی موبایل مې را بهر کړ دکور شمېره وه په نرمه لهجه یې راته وویل
سلطانه یوځل کورته راشه لالا دې یوڅه ناروغه دی
زړه مې په درزا پیل وکړ په سترګو مې تیاره راغله خومخکې له دې چې څه ووایم تلفون یې راباندې پرې کړ اجازه مې واخیسته یوه ټکسي مې دربس کړه او د کورپه خو روان شوم ټول واټونه ګڼې ګوڼې نیولې وو خو هڅه مې کوله چې ځان ژر ورسوم وېرې هم اخیستی وم چې هسې نه کومه خبره نه وي.
کورته ورسېدم پلوشه په انګړکې تر ونې لاندې ناسته وه او په څېره یې د خفګان کرښې خورې وې زما په لیدو راغله لاسونه یې په غاړه کې راوچول او په ژړا شوه
سلطانه په لالابیا د زړه حمله راغله روغتون ته یې وړی د کتابونو بیک مې کېښود په منډه له کوره ووتم یوه ټکسي مي ونیوله او د څلوسوه بیستر یزروغتون په لور روان شوم
څلورسوه بستریزروغتون ته مې ځان ورسولوبهرګڼه ګوڼه وه هرڅوک دخپلوناروغانوپه لټه کې سرګردانه ووخومالیدل چې ځینو نمک حراموبه په همدې حالت کې هم نجونواویاهم په نرسانوپسې سترګې وړلې هغه زمونږ دمشرانوخبروه یوله لورې مړکېده بل یې ترسرلاندې ډوډۍ کتله په پوښتنه پوښتنه مې دپلارکوټه پیداکړه په منډه ورغلم خودپلارحالت مې ښه وومورمې سرته ورته ناسته وه زماپه لیدویې خپله ځای ماته پرېښوددپلارحالت مې ښه ووپه شونډویې همېشنۍ موسکاوغوړېده اوماته هغه وختونه راپه یادشول چې په ماشومتوب کې به مې کومه شوخي وکړه اویابه مې له پلوشې سره جنجال راغی نونوپلاربه مې راته دغوصې په ځای داډول موسکاکوله ، په تندي مې یې لاس ورکېښودخومورمې خبرې پیل کړې
سلطانه !
اوس ښه دی شکردی چې پخیرتېره شوه اودومره زوروره حمله نه وه لږوروسته له خیره کورته ځوستاراتګ ته هم حاجت نه ووخوښه شوه چې راغلې ، پلارمې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګوکې دهغې خبرې تائيدکړې په بيړه پاڅېدم چې کوم يخ څيزورته دڅښلولپاره راوړم ، له کوټې نه بهر زمادپلاردفتريوهمکاراوډرېورهم په انتظارخونه کې ناست ووپه دهلېزکې مخامخ لاړم ګورم چې ناڅاپه مې يوه وړه نجلۍ مخې ته راغله په سترګوراته اشنا ولګېده په لاس کې يې دجوسويوقوتی ووااوسترګې له يوډول اشنازړه راښکونتياڅخه ډکې وې ، يوه شېبه ورته تم شوم ماشومه نجلۍ په ډېره منډه لاړه اومخامخ کوټې ته چې وريې خلاص وونوته يوډول تلوسې اخيستی وم ورو ، ورو ورپسې ورغلم وړاندې يوه ځوانه ښځه دوره خواته ناستې په بسترکې پرته وه اوماشومه نجلۍ يې څنګ ته ناستې په کټ کې کښيناسته وړاندې ځونورې ناروغانې هم په بستر ونوپرتې وې چې رنګونه يې دمړوپه څېرزېړتښيي ووپه ټوله کوټه يې خونده چوپتيا واکمنه وه ماشومه نجلۍ يې په غوړکې وپسېده ناروغې په کټ کې ځان وخوځولواودوره په لوريې راوکتل زړه مې ټکان وکړترمړاووښولاندې غټې اوله حياډکې تورې سترګې اودغرنۍ ښکلاغښتلي اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې ترمخ يې لاهم دتربګنۍ اودښمنۍ توردېوالونه ولاړوو.

هماغه سوالګره اوماشوم چې دابراهيم بن ادهم دجومات مخې ته به ولاړه وه يوڅوقدمه وړاند ې ورغلم اوپه کوټوکې دناروغانوبسترونوته ځيرشوم وره ته په ناستې بسترهماغه ښځې سرا ښېی ووچې مابه هروخت دابراهيم بن ادهم دجومات مخ کې په سوال ليده خواوس راته څرګنده شوه چې سخته ناروغه ده په غلچکي ډول مې سترګې دهغې په مخ ولګېدې چې دناروغۍ په سبب يې زېړرنګ غوره کړی ووهغه په اړخ پرته وه اودخپلې ماشومې په وښتوکې يې لاسونه وهل بېرته په منډه لاړم دروغتون له ناستې کانتين څخه مې تازه مېوې اودمېوې اوبه راسره واخيستې يوځل بياله ذهني کشمکش سره ګېروم دروغتون هماغه دهلېزته چې ورسېدم بيامې وړاند ې په هغې سترګې ولګېدې چې هېڅوک هم ورسره نه ووبې اختياره مخامخ ورغلم دمېوې يوه پلاستيکي کڅوړه مې دبسترمخې ته په ابښي مېزکېښوده ښځې له کټ نه سرراپورته کړاوماته يې وکتل په ټيټ غږ چې حيراني هم په کې وه يې وويل

داڅه دي؟

په جرئت مې ځواب ورکړ

دامېوه ده تاسې ورته ضرورت لری....دومره څه نه دي خوپه ډېرڅه يې قبول کړئ.

ترژبه لاندې يې وويل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه خوتاسې مې ونه پېژندلی !

خبره يې په ستوني کې وچه شوه خوزريې دوام ورکړ

........هوريښتيا تا يوځل له دې نه وړاندې هم په مالوی احسان کړی وو زه احسان فراموشه
نه يم بې له دې چې څه حيرانتياوښايم هغه وخت مې په خيال کې وګرځېده چې
يوې ماشومې نجلی ليک راکړاودحميدمومنددديوان غوښتنه په کې شوې
وه.

بېرته شاته لاړم په وره کې مې بياپرې غږکړ.

که ماته دمرستې څه اړتياوي نوحاضريم....هوريښتياله ډاکترانوسره خوبه په دري کې کوم
مشکل نه لرې ، بې له ځنډه يې ځواب راکړ

مننه زه په دواړوملي ژبوپوهېږم په پېښوروکې زموږ څوګاونډيان کابليان وو.

دشرم تراحساس لاندې ورځخه روان شوم په وړاندې بسترونوکې نوروناروغانوهم
زموږددغه خبروپه جريان کې موږته غوږنيولی ووخولکه چې په پښتونه
پوهېدل ځکه يې چندان لېوالتيانه حس کېده .

مافکرکاوه چې هغه کومه ساده کليواله ده خوالفاظويې ثرګندوله چې پوره لوستې ده
اوهغه دچاخبره يوڅوک ده دپلارخواته مې ورغلم خوترهرڅه زيات ددغه
مېرمنې پېژندلوته لېواله وم ((ترمړاووښولاندې توري غټې حياناکې سترګې
يې ډېرې ځورونکې اواشنامعلومېدې ډاکترانوويل چې پلارمې دفشارسختنه
ناروغي هم لري اوله دې امله يې په زړه دحملي چانس زيات د ی ، په همدې
خاطردوه ورځې پرلپسې روغتونه ته تلم راتلم اودخپل پلارخدمت مې کاوه
خوپه هرځل راتګ سره به مې يوځل خامخاددغه نااشنامېرمنې کوټې ته په څه
بهانه سروښکاره کاوه هغه هم که نوردخپل زړه نه وه خومجبوريت پوره راسره
اشناکړې وه ناروغي يې معمولي وه نرسې ويل چې فشاريې هم ثابت نه دی
اوګڼې رواني ستونزې لري په خوب کې دشپې راپاڅي اودلېونۍ په څېرناري
وهي کله جګړې اوبمبارۍ يادوي ، کله ژاړي کله اباباکله يوڅه کله بل څه
وايي بس دغه اپلتې ويل دهغه لويه ستونزه ده حتی په ويښه هم ژاړي
اوسلګۍ وهي.يوکوچی ډوله بوډايي وخت ناوخت احوال اخلي اوکوم بل
سرپرست هم نه لري چې تراوسه دې دهغه پوښتنې ته راغلی وي

له دغې نرسې سره چې نوم يې عاليه ووزمااړيکې ورو ، وروخوږې شوې هغه يوه ډېره
خوش باوره مېرمن وه ډېروخت به بې په دې تېراوه چې
دخپلوملګرودمعاشونوجايدادونواوژوندغندنه اوستاينه وکړي دځان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاینه کې یې دومره افراط کاوه چې کله به یې ځان له پوهوډاکترانوهم پوه ګاڼه ثوځله مې ورته وویل که ددغه مېرمنې په اړه راته یوڅه معلومات راغونډکړي اودهغې له ژوندنه مې خبرکړي خوهغې ویل چې هغه دچاسره په شخصي ژوندخبرې نه کو ي کله چې داخبرې ورسره یادې کړم دیوډول ناراحتۍ احساس کوي اوشونډې یې مرۍ مرۍ کېږي یوه ورځ یې راته وویل دومره معلومات یې ترلاسه کړي چې ناروغه هلمندۍ مهاجره ده چې له هلمندنه دلته راکډه شوې اوس یې دکاکاسره په کابل کې چیرته شپې تېروي.

یوه ورځ مازدیګر مهال له پوهنتونه ناوخته راغلم اودکورپه ځای روغتون ته لاړم دپلارپه کوټه کې مې ګڼه ګوڼه وه اوګن همکاران اودوستان یې پوښتنې ته راغلي وو ماهم مناسبه ونه ګڼله چې ورشم اوله هریوه سره ځان ځان ته ستړي مه شي وکړم مخامخ دهمغې ښځې خواته ورغلم سرته یې ودرېدم هغه په بستره کې ناسته وه اولیکنه یې کوله ګڼې پاڼې یې تورې کړې وې خوزماپه لیدویې په رنګ کې بدلون راغی پاڼې یې تربالښت لاندې کړې اوماته یې ښه راغلاست وویلو په ورخطااوهیاجاني لهجه یې زیاته کړه

ته ډېرمهربانه ځوان یې....

خومایې خبره ورپرې کړه

ناروغي دې څنګه ده؟

ترژبه لاندې یې ځواب راکړ

ښه یم ستاپلارڅنګه دی ؟

بدن مې تودشو حیران شوم چې زمادپلارنه څه خبره ده

ورته ومې ویل زما له پلاره څه خبره یې ؟

هغې پیکه خنداوکړه

دافکرمه کوه داډېره دوه مخې نړۍ ده دایوازې ته نه یې چې له عالیې نه زماپه اړه پوښتنې کوې زه هم دچاپه پېژندلوکې دومره غافله نه یم

زه چوف ناست وم هغې زیاته کړه

وایه ولې چوف شوې دچاپه اړه معلومات حاصلو ل بده خبره ده

ورته ومې ویل

نوم دڅه د ی؟

نوم څه کوې ؟

غواړم ودې پېژنم اوستادژوندپه اړه معلومات ترلاسه کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دماشوم په وېښتو کې يې لاس راتېرکړاوزياته يې کړه
دښکلاپېژندل چاته څه ګټه لري خوخيرددی اوس له دې ځايه لاړشه چې اکا مې راځي وعده کوم چې له هرڅه به خبرشې له کوټې يې روان شوم اودخپل پلارخواته ورغلم

***

دپلارمې په روغتون کې ټولې څلوررځې پوره شولې اوډاکتررا سره وعده کړې وه چې پنځمه ورځ به ښه شي اوکورته به يې رخصت کړوپه دې څلوررځوکې به هره ورځ دپوهنتون نه روغتون ته راتلم پلوشه اومورمې کورته واستو ل زه اوکوچنۍ خورمې له هغه سره پاتې شوو په دې دومره موده کې هره شپه دهغه نااشنامېرمنې سيوری رابانديې خوروو، کله به مې فکرکړچې دهغې ترمړاووېښولاندي له حياډکې اوښکلې سترګې هره شپه راپسې دي اوماځان ته راکاږي خوبيابه مې فکروکړچې ممکن په دغه لېوالتيابه مې يوازې ددوی نرسه عاليه پوه وي ، پلارته مې دهغې دليدوپه وخت بهانه کوله چې بهرپه چمن کې مطالعه کوم پنځمه ورځ دپنجشنبې ورځ وه له پوهنتونه راغلم مورمې هم انتظاروه اوپلارمې روغ رمټ وواودپخواپه څېرېې مجلس کاوه
په خندايې رابانديې غږکړ
والکه !دروغتون په کومه نرسه خوبه دې زړه نه وي بايلی ؟
چې هره شپه رانه ورکېږي
ماوخندل خوپه زړه کې مې دشک يوه څپه تېره شوه بهرته ووتم اودهغې دبسترخواته ورغلم کله چې وروړسېد م په خالي بسترمې سترګې ولګېدې ا و زړه مې ټکان وکړزړه نازړه کوټې ته ورننوتم ديوې بلې ناروغې له پايوازې نه مې وپوښتل چې ددې ځای ناروغه چېرته ده ؟
هغې لومړۍ حيران حيران راته وکتل بيايې ځواب راکړهغه نورښه شوه نن سهاريې په اتوبجورخصت کړه ديوه سپين ږيري سره لاړه
په مات زړه راووتم لاڅوقدمه نه وم تللی چې له شانه چاراپسې غږکړ
سلطانه !
ورومې کتل ګورم چې عاليه راروانه ده اودکاغذونويوبنډل يې په لاس کې دی
سلام لکه چې دناروغ پوښتنې ته راغلی وې ؟داسې نه ده ؟
زه لاچوپ وم چې هغې خپلې خبرې وغځولې
خومتسفانه چې هغې روح دربښلو.
رنګ مې تغيرورکړاوسررابانديې وګرځېد
ريښتيا؟
عاليې زمادرنګ په اوښتوخندل

(c) ketabton.com: The Digital Library

واه ، وا ه دارنګ ته دې ګوره چې مړنه شي دروغ مې ویل هغه سهاروختي نوررخصت شوه په ناڅاپې ډول به یې په باربارستاپوښتنه راڅخه کوله خوماورته ویل چې زه نه پوهېږمه هوریښتیاپه اخرکې یې ستاپه نامه یوامانت راکړی هغه هم دیوڅوپاڼودغه بنډل چې ماته دکوم پخواني کتاب نسخه ښکارېږي څه چې په کې دي زه هم نه پرې پوهېږم خوهغې ماته ویل چې په دې کې هرڅه لیکلي دي ده ته یې ورکړه ویل یې چې دسترګوډېرې پوښتنې به یې په کې ځواب شي ،
زړه مې یوڅه قرارشو له عالیې مې مننه وکړه اوورڅخه روا ن شوم بې له دې چې ویې ګورم پاڼې مې په بکس کېښودې اودوه ساعته وروسته له خپل پلارسره ټو ل دهغه ددفترپه موټرکې دکورپه خوراوان شوو ،اوټول خوشحاله ووخوزمادخیال مرغان بیاډېرلرې تللي وو
***
سباورځ جمعه وه پوهنتون ته دتګ بیړه هم راسره نه وه خوددې سره سره مې ترسهارددې موقع پیدانه کړه چې په پاڼوکې راغلې کرښې وګورم کله چې له کارونوزګارېدم نودورځې لس بجې به وې دکوټې ورمې په ځان پسې بندکړپاڼې مې پرانستلې اوپه لوستلومې یې پیل وکړپاڼې مختلفې وې په یوه داسې لیک لیکل شوې وې چې ډېزاین یې پښتوو و و، په بیړه لیکل شو ې وې خوپوره واضح وې اولیک یې ښکلی ښکارېده ، دوه پاڼې خالي وې ددریمې پاڼې په مخ دیوې ځوانې نجلۍ ښکلې تصویرلګېدلی وودتصویرپه لیدومې زړه ټکان وخوړڅکه ترې لاندې په غټوکرښودښکلاکلیمه لیکل شوې وه ،کلیواله ښکلا، ترمړاووبڼولاندې تورې اوغټې حیاناکې سترګې ، غښتلي اندامونه اوترمینځ دتربګنۍ اودښمنۍ ولاړتوردېوالونه په تصویرکې یوه پوهنتوني نجلۍ په پارک کې په څوکۍ ناسته ده اوپه خفګان سره دکتاب پاڼې اړوي ، لاندې ورته لیکل شوي وو
په پخوانوسترګومې ګوره
که مې رنګ زېړوي دابه ستاله غمه وینه

دپاڼولیکنه ، تصویر، دنجلۍ نوم ، ټپه ټول راته حیرانوونکي وو ،دپاڼوپه لوستلومې پیل وکړنږدې یوه بجه به وه چې ټولې پاڼې مې یې پرلپسې ولوستلې دوروستیوپاڼوپه لوستلونورزماد سترګوپه کاسوکې اوښکې دځایېدونه وې اوږدوغځېدم اوله ځان سره مې وژړل ډېره موده وروسته مې یوځل بیااوښکوګرېوان لوندکړ، ماتردې دمه په خپل ژوندکې دوه ځله په خپل ژوندکې اوښکې تویې کړې وه یوهغه مهال چې له کلي ښارته راغلم ، اوزړه نازړه مې په ښارکې ژوندپیل کړ، په دغه راتګ کې مې دومره اوښکې تویې کړې چې ، په وچولویې نورپه دستما ل کې وچ ځای نه وو ،اوبله داچې دشپې وې هغه مهال مایوازې خپل کلی کورنه بلکې خپله غرنۍ ښکلاچې ددښمنۍ اوتربګنۍ توردېوالونه یې په وړاندې ولاړووپاتې کېده اوبیانن ددغه داستان په لوستلو زمادااوښکوهغه ځای ته ورغلې چینې یوځل دورځې په رڼاکې راوخوټېدې .په حالت کې مې پوره بدلون راغلی ووخوچاته مې حال نه ویلو اونه مې ددې جرئت ووچې حال چاته ووایم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دازموینوورځې راغلې په ورځ کې به یوځل خامخادابراهیم بن ادهم ، جومات ته تلم درس به مې ویلو اوپه خالي وخت کې به مې له ملاشمس الدین سره پوره مجلسونه کول ،اویابه وړاندې غونډیوته تلم اوپه شاوخواسیموکې به مې ښکلالټوله هیله مې داوه چې که یې یوځل وګورم داهغه ځایونه ووچې هغه مې لومړی ځل دیوې غیرمعمولي سوالګرې په جامه کې لیدلې وه خواوس یې درک نه وودلته په سلګونوکېږدۍ دهغو کډوالووې چې دبهرنیوځواکونودبې رحمانه بمباریوپه سبب له هلمندنه دلته راکده شوي ووښکلاهم دمجبوریت بې رحمانه سیلیوله هلمندنه دکابل دغه جونګړوته راکډه کړې وه په دغه خیموکې هغه کسانوژوندکاوه چې په هلمندکې خانان ووخواوس یې دلته دسوالګروپه څېرژوندکاوه اوهره ورځ دشپې په تیاروادورځې په ګرمیوکې درپه درګرځېدل پوره یوه میاشت مې په همدې ډول تېره کړه اودهلمندۍ ښکلاپه لټه ګرځېدم خوله اوښکومایوسۍ اوخفګان پرته هېڅ په لاس نه راتلل.ملاشمس الدین هم په دې مسئله کې چندان لېوالتیانه ښودله.اوویل به یې چې د دغه خېمودهرې نجلۍ داستان ښکلاته ورته دی خوموږڅه کولی شوی؟ زه له پخوانه دبشر په هغوحقوقوچې په راډیوګانوکې به مشرانو ورباندې بحثونه کوي چندان باوري نه وم اونه مې دبهرنیومرستوته زړه ښه کاو ه ماته یوازې دعاګانې راپاتې وې.

یوه میاشت وروسته چې دسمسټرامتحانونه پای ته ورسېدل نورنورخصتي شوه پلارته مې وویل چې لومړی خوبه ټول رخصتي په کلي کې تېرووخوکه ټوله نه وي نوماته اجازه راکړه چې لاړشم خوپلارمې دمعمول خلاف دومره راته غوصه شو چې دلومړي ځل لپاره یې په رنګ کې بدلون راغی

احمقه !ځان درباندې تاوان دی پخواخومودښمن یوازې بازمحمد وو(زماتره)ووخواوس زموږدښمنان دشمېره وتي دي دحکومت مخالفین اوطالبان کلي ته په لاروهرهغه سړی له موټره کوزوي چې ږیره یې نه وي اویاپه حکومت کې دنده ولري په تېروڅوکلونوکې یې څوکسان دسړک په غاړه ویشتي دي ،انګرېزانواوامریکایانودطالبانوغوصه راپارولې اوهغه اوس په دې کسانوسړوي ، بازمحمد هسې هم زمادنه راتلولپاره زموږ په ضدا غزي کرلي ته اوس ځوان یې په دې خبروبایدپوه شې که ارامي شوه بیابه له خیره ټول ځو بیادې هم که په کورکې زړه تنګېږي ، نوزه به په خپل دفترکې یوه دنده درته پیداکړم ،هلته به مقررشې اوپام به دې په بله وي هسې هم په کلي کې سړی بې سواده کېږي.

دپلارخبرومې پوره نهیلی کړم

که څه هم دومره وېره نه وه خوپلارمې له پخوانه یوڅه ډارن وواولانجې یې نه خوښېدې بلخوازماکاکابازمحمدهم دطالبانوداعتمادوړکس وواوزموږپه ضد یې هرڅه کولی شول مورمې هم له تګ منعه کړم زا رۍ یې راته وکړې چې دموراوپلارمشرزوی یې تګ ته هېڅ حاجت نه شته.

په دې دریوکلونوکې که څه هم له کلي لرې ووخوزموږ دهقان علم ګل کاکابه په دوودریوکلونوکې له کلي یوځل ښارته راته اوپلارته به مې یوڅونغدې پیسې ورکولې مابه هم چې علم ګل کاکایوازې ولیده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نودکلي په اړه به مې ورڅخه ګڼې پوښتنې کولې کله به مې ترې وپوښتل چې کاکاخوبه مې له ځاسره
خپلوي نه وي کړې نووبه يې خندل ؟

اوزياته به يې کړه

بازکاکادې وايې چې زمادلورسيال لاتراوسه په جهان کې نه دی پيدا شوی

زه په دې خوشحالېدم چې ښکلالاتراوسه پېغله ناسته ده پخوابه مې فکرکاوه چې هغه به هره شپه اوهره ورځ زمالارڅارې خپل پلارته به کنځلې کوي چې ولې يې زموږترمينځ دتربګنۍ اودښمنۍ توردېوالونه درولي دي خودهلمندۍ ښکلادداستان په لوستلومې دکليوالې ښکلاتصويرپه ذهن کې يوڅه پيکه شو اوفکرمې کاوه چې دهغې ښکلاتصويرديوې بلې ښکلاپه وجودکې ګورم

***

درخصتۍ په لومړۍ ورځ له خپلې موراوپلوشې سره ښارته لاړم سوداموورکړه په ښارکې ځوځايه بهرنيوعسکرولارې بندې کړې وې اوبې ځايه تلاشۍ يې کولې په ښارکې يوڅه وګرځېدوخودمورمې هم زماپه څېرښارنه خوښېده بېرته کورته راستانه شووډوډۍ موتياره کړه دولس بجې به وې چې دمېلمنوکوټې ته لاړم له الماری نه مې دښکلاراسپارلې پاڼې رواخيستې ، خوزړه مې تنګ وو په ذهن مې دکلي بوی اوداوړي له کليوالو وږموږکه هوالګېده زه حيرا ن په دې وم چې ولې مې يوه اونۍ وړاندې په زړه کې دغه وېره نه وه زماپه ذهني طرحه کې مادرخصتۍ ډېره برخه په کلي کې تېروله خواوس داهرڅه داوبوپه سرليکنې ته ورته ووم‌جبور شوم زړه مې په ښارکې ولګولوهڅه مې داوه چې ځان ته يوه داسې بوختياپيداکړم چې کلی رانه هېرشي .دهمدې لپاره ترټولومهم دادبياتومطالعه وه پيل مې يوځل بيا دښکلاله پاڼووکړ پاس بالاخانې ته وختم اوپاڼې مې بېرته له سره پيل کړې چې هره شپبه په کې پوره زړه راښکونتياوه اوتلوسه وه

***

زمانو م ښکلاد ی په ۱۳۸۷کال کې په خپل ټاټوبي دهلمندولايت په مرکزلشکرګاه کې اوسېدواوزه دپنځلسوکلونووم زموږ شپږکسيزه کورنۍ دهلمندله ډېرونېکمرغه کورنيوڅخه وه په دې چې ځوک په کې بې سواده نه وو او زمادپلارله برکته په کې هرچازده کړه کولی شوی ددې ترڅنګ يې زموږ ګاونډيواونږدې دوستانوته هم دسوادنعمت رسېدلی ووزموږ دکورنۍ نورغړي زمالس کلن ورورميونددوه وړې خورګانې چې مشره يې يلدا چې اته کلنه وه اوکشره يې رڼانومېده چې عمريې شپږ کاله وه‌موراوپلارمې هم دعمرپه لحاظ غښتلي اوځوانان وو پلارمې هغه وخت دطالبانوپه حکومت کې دلښکرګاه دمحکمې مشرقاضي وو ددې ترڅنګ يې تجارتي کارونه هم روان وو خوددې سره سره زموږ دتعليم پوره غم ورسره و و په دې چې هغه خپله يولوستی انسان و و اولوړې زده کړې يې کړې وې اويوابمااندازه قاضي وو هغه په پېښورپوهنتون کې دشرعياتوپوهنځی لوستی وو اودتنظيمونوپه مهال يې په ګڼو کنفرانسونوکې برخه اخيسې وه لوړې دندې يې هم اجراکړې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم هغه مها ل نجونوته ددې اجازه نه وه چې زده کړې وکړي زماموړهم دولسم ټولګی لوستی وواوبیایې زمادپلارسره کوژدن شوی وو زمادموراو پلاراوزموږ دکورني ښوونکي سیدرسول کاکاپه مرسته زموږ دکورنۍ شاوخوانجونو ترلسم ټولګي پورې زده کړې وې اوددوی دپرلپسې هڅوپه سبب مو استعدادله هغوهم لوړووچې رسمي ښوونځي یې لوستي وو

پلارجان مې شپه اوورځ هڅه کوله چې موږدمنظمې زده کړې له مخې وروزي په کورکې مودرې ټولګې وو چې داتم نهم اولسم ټولګي کتابونه راته په کې سیدرسول کاکا اوزماپلارپه ګډه تدریسول دغه کورنۍ ښوونځی چې په پوهنې ریاست کې هم رسمي ووله لسم ټولګي نه درجه په درجه تردې دمه رارسېدلي وو زه دلسم ټولګي په لسونجونوکې اول نمره وم په دې نه چې ښوونکی موزماپلاروو بلکې خپل زحمتونه مې ووهڅه مې داوه چې تکړه لیکواله اویاهم ډاکتره شم ماچې کله سواده زده کړنو بیامې دپلاردکتابتون نږدې ټول کتابونه مطالعه کړل اوپلارمې هرډول کتابونه راته راوړل

موږ به چې له درسه وزګارشو بیابه هرچاپه خپل کورکې خپلوماشومانوته هم زده کړه ورکوله چې ددې ټولونو ښتګربیاهم زماپلارووا وڅوک چې دتعلیم په قدرپوهېدل نودعاګانې یې ضرورورته کولې تر۱۳۸۸م کال پورې موږ دیوولسم ټولګي کتابونه هم خلاص کړل خودتقدیرفیصله بل ډول وه یوداچې زموږښوونکی سیدرسول کاکا دعمرپه لحاظ کمزوری شو اودورپېښې ناروغۍ په سبب یې یوه ورځ ساه ورکړه بل داسې اوازې وې چې امریکاپه افغانستان حمله کوي دطالبانو حکومت ړنګوي په یوازې ځان مې پلارهم نه شو کولی چې دخپلو کارونو ترڅنګ موږته درس راکړي ددې ترڅنګ به یې اندېښنې په دې زیاتې وې چې امریکایان راځي اوبیانوی انقلاب پیلېږي هغه که څه هم دطالبانودحکومت له ګنو کړنوسره له دنجونوپه تعلیم بندیزاوداسامه نه سپارل اوکوکنارچې دی یې په کلکه مخالف وو خودامریکایانواویانوروبهرنیوسرتېرو له راتلو یې هم کرکه کېده ویل یې چې هغوی خپل اهداف لري اوکله هم دافغانانودارامۍ خیال نه لري چې له امله به یې یوځل بیاافغانستان داورپه لمبو کې وسوزي هغه له خپلوځینوملګرو سره هم چې دحکومت لوړپوړي غړي ووداندېښنې شریکې کړې وې چې له امله یې ورته ګنې ستونزې پیداشوې اودهغه په زیان تمامې شوې.

یوه ورځ خفه غوندې کورته راغی مورمې چې ترې دخفګان لامل وپوښته نوسوړ څواب یې ورکړ له دندې یې برطرف کړی یم دډارن اوادامریکادپلوي تورونه یې راباند ې لګولي په همدې ورځوشپوکې داسې ځینې کسان هم په پټه ترورشول چې داسامه مخالفت به یې کاوه اوطالبانوته به یې دنرمۍ مشورې ورکولې زماپلارهم داسې یوکس ووخوښه داوه چې یوازې له دندې ګوښه شو چې لامل یې ټولې همغه خبرې وې چې له خپلوملګروسره به یې په مجلسونوکې کولې په څوروځوکې هلمندته دb52الوتکولوړمېړۍ ډالۍ روارسېدې ورو ورودرنې بمبارۍ پیل شوې دپلارمې له پخوانه هم ډېرچورت خراب و و یوه میاشت وروسته مې یې مورته وویل چې له هلمندنه وځي مورمې یې هم مخالفت ونه کړځمکه مو دهکان ته پرېښوده یوه ورځ سهاروختي کابل او له هغه ځایه دوه ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته مخ په پېښوررروان شوو په راډیوکې مواورېدل چې دامریکا حکومت هره ورځ اروپايي هېوادونه دځان ملګري کوي اودافغانستان له ګاونډیوهوايي اډې غواړي اوپه افغانستان دځمکني یرغل لارې ګوري اوورته له اوسه پوره تیاري نیسي په جلال ابادکې هم طالبان هم ورخطاوو دهرچاتالاشي یې کوله دلته وېره داوه چې پاکستان له امریکاسره دهرډول مرستې ژمنه کړې وه هسې نه امریکادتورخم له لارې ځمکنی یرغل وکړي اویاهم امریکان ورنه راداخل نه شي په هرصورت موږ پېښورته په ډېرګړاوواوخفګان سره ورسېدو په حیات ابادکې مې پلارپوره شناخت درلودخوزمالومړی ځل ووچې له هېواده بهروتلم دهغه دیوه دوست په کورکې مودرې ځلورشپې وکړې اوبیایې یوکرایي کورراته پیداکړچې په هغه کې مواواړول

له نېکمرغه چې له موږسره دپیسوڅه کمی نه وو په لښکرګاه کې دځمکې اوڅودکانونو نه چې په کرایه یې ورکړي و و پلارته مې پوره پیسې لاسته ورتلې یوه پوره یوه میاشت بې کاره وو خووروسته ورته خپل کوم ملګري دملګروملتونو دمهاجروپه اداره UNHCRکې دنده پیداکړه چې عایدیې بدنه وو زه میونداوورې خورګانې مې دمهاجروپه لېسه کې شامل شوو خوداکارهم په ډېرووا سطووشو وروسته ورو ورودامریکایانو دنظامي یرغل اوبمباریوپه سبب ځینې نورې کورنۍ هم دلته راکډه شوې نورددې په ځای چې دهېوادپه حالاتوفکروکړم په رحمان بابالېسه کې مې خپلو زده کړوته په دوولسم ټولګي کې دوام ورکړهڅه مې داوه چې خپله وړتیاوښایم په لومړیوکې زماځانګړې هلمندۍ لهجه دښوونکو زده کوونکو لپاره ډېره په زړه پورې وه خووروسته راسره عادت شول بایدووایم چې دومره هم نه پوهېدم لکه دلته چې مهاجرې نجونې اوهلکان پوهېدل خودپلارپراخه نظراوکورسونونیولو زماداستونزه هم حل کړه په ځلورنیم میاشتینیوازموینوکې دریم نومره راغلم چې داپه ځلوېښت کسیزه ټولګي کې ښه نومره وه انګریزي کورسونه مې هم ونیول اوشپه ورځ مې په درسونوکې کوښښونه کول یوکال وروسته له دوولسم ټولګي څخه فارغه شوم پلارجان مې راته دکانکورپه ازموینه کې داخله واخیسته اودپېښورپوهنتون دادبیاتوپوهنځي پښتوڅانګه مې انتخاب کړه سوالونه ډېرسخت نه وو بله خبره داوه چې زموږ دټولګي نه یوازې شپږ نجونو غوښتل چې لوړې زده کړې وکړي ځینوویل چې کډه یې وطن ته ځي ځینوویل چې دپوهنتون اجازه ورته نشته خوماته مې پلار لاپه دوولسم ټولګي کې ویل دپوهنتو ن تیاري نیسه ته بایدلویه ښځه شې اوښه شخصیت ولرې

دهغه اعتماداو تشویق زمادېرې لومړی رازووپوهنتون ځومیاشتې وروسته پیل شو دلته نوپه لومړي ټولګي کې هلکان اونجونې ګډکښناستل دبې ځایه خبروپه ځای هرڅوک خپلودرسونوته متوجه وو دپوهنتو ن لومړی اووروستي سمسترونه ډېر سخت وي لومړی په دې چې یوڅوک له نوي تحصیلي سیستم سره اشناکېږي سمه اشنایي ورسره نه لري اووروستی په دې چې دفراغت اومونو ګراف لیکلو غم وي اوله ملګرو بېلتون هم دردونکي وي په لومړي ټولګي کې ټول شپېته کسه وو چې دنجونو اوهلکانو شمېرنږدې سره برابروو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرې په کې څپله پېښوريان وو اونوربيا جلال اباداوکابل نه وو خودلته ټول دکابليانو په نوم يادېدل وروسته چې يو څه بلده شوم دوه نجونې چې غوټۍ اوهيله نومېدې اويوبل هلک دلښکرګاه وو چې سلطان نومېده ورسره ومې پېژندل هغوی ډېروخت دلته په مهاجرت کې تېرکړی وو چې زما په څېرله لهجې نه زرنه پېژندل کېدل او چا فکرنه کاوه چې دهلمنداو يا کندهاربه وي په لومړيوکې مې ملګري له هيلې اوغوټۍ سره وه اودسلطان سره مې له سلام پرته دوطنداری په حساب ددرسونو اوهلمند په اړه ځينې خبرې کولې هغه هم په دې چې سلطان ،هيله اوغوټۍ له کومې بلې ليسې نه يوځای فارغ شوي وو اوملګري يې خوږه وه بله داچې سلطان به کله کله خپلې لنډې کيسې هم دپښتو ټانګې په اونيزوغونډواومحفلونوکې اورولې غوټۍ اوهيله هم څه ناڅه په شاعرۍ پوهېدلې اوګڼ شعرونه يې يادکړي وو همداسې دانورټولګيوال موهم داسې کسان وو چې چې له ځينورسنيواواخبارونوسره يې کارکاوه

ماچې له ليکوالۍ سره له پخوانه مينه لرله تراوسه مې څه نه وو ليکلي ډېرې سوژې مې په ذهن کې پخې کړې وې هيله مې لرله چې يو وخت يې وليکم استادانوبه هم په دې ټينګارکاوه چې بايدليکوالان شو ادبيات بې له ليکنې ، څېړنې اوتنقيده په دردنه خوري خومابه چې بياهم هرڅه وليکل نونه به مې خوښېدل خپله داستونزه مې مورته چې په يوه لومړني ښوونځي کې ښوونکې وه وويله خوهغې ويل چې په يوځل ځوک نه ملاکېږي به باربارېې وليکه پلارمې دملګروملتونو دمهاجرو اداري دخپرونې څوګڼې راته راوړې چې دنړۍ دګنوکډوالوډېرې دردونکې کيسې په کې وې اوپه کيسوکې خپله افغان مهاجرهم راتلل چې دکيسوترڅنګ په کې دهغوی په اړه خبرونه اوداستاني مطالب هم وو يوه ورځ مې پلارله ځان سره دپېښورپښتواکاډمۍ ته هم بوتلم اوله ګنو مخوروڅېړونکو ، ليکوالو اوادبيانوسره يې مخ کړم ډېر و سترو ليکوالوراته دخپلې ليکوالۍ دپيل کيسې وکړې چې په لومړي سرکې زماغوندې وو اوخپلې ليکنې يې نه خوښېدلې اوليکنې يې زمانه هم کمزورې ښودلې خواوس يې کتابونه په پوهنتون کې لوستل کېدل دهغوی بې ساري تشويق دومره وهڅولم چې ماويل زرکورته لاړه شم اويوڅه وليکم اوهغه څه چې په پوهنتون کې مې زده کړي اويالوستي په کې ټول عملي کړم له هغې خواداکاډمۍ مشرانوراته دادبياتويوپنډ لارښوونکي کتابونه هم راډالۍ کړل پلارجان مې که څه هم يوقاضي وو خوپه لارويې دادبياتوپه ارزښت ،ګټو اوديوه ملت په ژوندي ساتلو دومره خبرې راته وکړې چې کټ مټ دادبياتوديوه ښوونکي غوندې ښکارېده.

***

يوه په زړه پورې خبره داوه چې له ميوندزماله وړوخورګانو اوځينوګاونډيوماشومانوسره په درسونوکې زمامورجانې مرسته کوله اوزه يې خپلودرسونوته پرېښې وم اودکورځينې کارونه به مې ورسره کول دشپې که څه هم ګرمي وه خوچپېټرنوټونه به مې راواخيستل دادب پوهنې په اړه به مې کتابونه اونوټونه ولوستل يوه شپه مې دادب پوهنې يوکتاب څوځله ولوسته دلنډې کيسې ژانرمې څوځله له ذهنه تېرکړاوبيامې خپلې لومړۍ لنډې کيسې ته (دمهاجره) نوم ورکړاوليکنه مې پيل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سوژه یې خپل پلارراکړې وه په کیسه کې یوه افغانه مهاجره له کابل نه داسې مهال راووځې چې مېړه یې په یوه راکټي برید کې وژل کېږي له خپل مشراتلس کلن زوی اوکوچنی اته کلنې لورسره کورپرېږدي پېښورته رارسېږي په یوه پنډغالي کې په خېمه کې ژوند تېروي مشرزوی یې دځان لپاره روزګارلټوي زده کړه ورنه پاتې کېږي بلااخېره دسړل جوړونې په یوه ساختماني شرکت کې کارورته پیداکېږي اوهلته ډېرې ماتوي یوه ورځ دورځونه ورباندې په غره کې کانی راولوېږي لومړی یې ملاماتېږي اوبیاپه یوه روغتون کې مري مهاجره مجبورېږي چې دنفقې ګټلو لپاره سوال وکړي خوداچې پښتنه ده سوال ورته ښه نه ښکاري اودایې ضمیرنه مني چې دخاوندله مرګه وروسته دې چاته لاس اوږدکړي وړوکې لورېې هم ناروغه وي بله ورځ یوتورمخی سړی راځي اولورېې دپیسوپه بدل کې ترې غواړي مهاجر ه مجبورېږي دلسوزروکلداروپه بدل کې خپله ماشومه لور پرې په دې هیله خرڅه کړي چې هغه به یې درملنه وکړ ي اوله مجبوریتونوبه یې وژغوري خوکله چې دتورمخې سوداګرموټرروان شي دمهاجرې زړه دردکوي یوه څړیکه په کې راځي دموټرله تورونښېښوده‌غې دوړې لوراوازراځي په زړه یې دردیوه بله څپه راځي له خولې یې وینه داره کوي اوپړمخې رالوېږي
کیسه مې په ډېروهنري الفاظو ولیکله اوده شوم دشپې مې هم همداسې یوه مهاجره په خوب کې لیدله څوځله دشپې پاڅېدم اوبېر ته به اوده شوم سهارمې دچایوڅښلوپه وخت کیسه خپلې موراوپلارته واوروله خوکتل مې چې ددواړه ژړغوني غوندې شول اوپه سترګوکې یې اوښکې وځلېدې افرین اوشاباسي یې راکړل پلارمې داهم راته ویل چې پته کړې دې ده خوداچې سوژه ده راکړې وه نوویې منله چې مالیکلې
سهارچې پوهنتون ته لاړم کیسه مې په تفریح کې غوټۍ اوهیلې واوروله چې نظرپرې ورکړي هغوی دواړوولوسته غوټۍ په خنداراته وویل
افرین له تانه هم ښکلې ده
په تعجب مې ورته وویل
زمانه !
هوته له خپلې ښکلاڅه خبره یې قاضي صیب (زماپلار)ملامت نه دی چې دښکلانامه یې درباندې اېښې
بیایې ټوکې بس کړې راته ویې ویل
ډېره ښه ده
ماویل سلطان صیب ته یې ورکړه نوره به یې درته کر ه کړي هغه په کیسه لیکنه کې په ټول ټولګي کې مهارت لري استادانوهم ستایلی دی
په رخصتۍ کې مې همداسې وکړل درې واړه دکتابتون خواته لاړو سلطان دکوم پنډکتاب پاڼې اړولې اودمېزشاته غلی ناست وو زموږ په لیدوله څوکۍ پاڅېدپه رنګ کې یې لږ بدلون راغی مالیدل چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونه يې هم دمعمول خلاف لړځه لړزېدل له مقدمې پرته مې كيسه ورکړه هغه څلورواړه پاڼې واخيستې زمادتشويق لپاره يې يوڅوخبر ې وکړې اومادليک ستاينه يې وکړه كيسه يې هملته سرسري ولوسته اوبيا په واه واه سرشو ويې خندل اوغوټۍ ته يې وکتل

زه په خپله کليوا له ويا ړم هلمند خوماته يوکلی ښکاري زما په خيال کې هم نه وو چې يوه هلمندۍ نجلۍ به يووخت پوهنتون ته راځي او په كيسه ليکنه کې به زماسره سيالي کوي

ټولو وخندل سلطان په كيسه کې ځينې خبرې وکړې اوڅو جملې يې اصلاح کړې خوماورنه وغوښتل چې خامۍ اونيمګړتياوې يې ښېګاه په کورکې وګوري او په کاغذ کې يې وليکې اوبيايې ماته وسپارې ځکه چې اوس هسې هم رخصتي وه

هغه هم په خوښيۍ ومنله داسې مې حس کړه لکه په دې خبره مې چې له کوم لوی عذاب نه ژغورلی وي سباورځ په پوهنتون کې دپښتوادبياتو دودې اوپرمختګ په اړه کنفرانس لپاره يوه مقدماتي غونډه وه دپېښور پوهنتون اوپښتواکاډمۍ ترځنګ دلروبرګڼ ليکوالان اوادیبان په کې راغونډوو اوددغه لوی کنفرانس لپاره په تياريوغړېدل له همدې امله ټولګی بندوو کله چې غونډه خلاصېده سلطان مې خواته راغی ترځنګ مې کښناست لومړی يې څوخبرې وکړې ددغه جوړېدونکي کنفرانس په اړه وکړې بيايې له څونوروپاڼوسره زماکيسه راکړه ويل يې چې ښېګڼې اوبدګڼې يې په کې ټولې ليکلې دي هلته په سټېج ويناوې کېدې اودلته دواړه په خبرومصروف و و خو دپخوا خلاف دهغه په خبروکې کله بندښت اوسکته راتله له خبرويې ځرګنده شوه چې دلته په حيات اباد کې له خپلې موريوې خور اومشروروروسره چې اوس په پېښورکونسلګرۍ کې ماموردی اوسي اوپلاريې چې يوفوځي افسروو پخواپه هلمند کې شهيد شوی دلنډو کيسو څوکتابونه يې هم راډالۍ کړل اوغونډه پای ته ورسېده

***

کورته چې ورسېدم له ډوډۍ خوړلووروسته مې همغه پاڼې راواخيستې په دوه پاڼوکې يې زماد کيسې په اړه ليکلي وو چې ډېره په زړه پورې اوښکلې موضوع په کې راغلې په خاميو کې يې ليکلي وو چې ځينې ګرامري قواعد په کې نه د ي مرعات شو ي اودخيال په خم کې ډېره نه ده رنګېدلې بايدډېره په هنراوخيالاتو سينګارشوې وی له دې پرته يې نورټول صفتونه ليکلي وو خوعجبه داوه چې صفتونه يې دکيسې نه بلکې ټول زما په اړه وو چې زمادکړوو ړواوپه ټولګي کې دچوفتيااوخبرونه کول دريځ يې په باربارستايلی وو دکيسويوکتاب مې پرانست په کې وړوکی کاغذي پاکټ ايښی وو زر زرمې پرانېست په يوه رنګه کاغذکې ليکل شو ي و و پاکټ مې څېرې کړاوپه رېږدېدلولاسونومې دکاغذکرښې ولوستې په کې ليکل شوي وو

ګرانې ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماترننه داوسنۍ زماني په مينه باورنه لرلو اصلاپه ماپه کډوالۍ کې عمرپه دومره مصروفيت کې تېرشو چې دميني په مفهوم هيڅ پوه نه شوم اوترننه مې زړه ديوه تيارو اوکنډرپه څېرپاتې شو ماد خپلې مورنۍ ميني نه پرته بله يوه مينه هم په زړه کې نه ده لوبولې اوپه بازاري مينو مې باورهم نه وه

زه خبر ې نه اوږدوم تاته به معلومه وي چې زه ښه تکړه ويانديم خوته ګورې چې تاسره مخ شم ژبه مې بندېږي اولاس مې رېږدي چې ته بيانه يې نوجوړاوروغ شم په دې کيفيت ته زمانه ښه پوهېږې ته باوروکړه چې زه په زړه کې کوم مطلب نه لرم اونه مطلبي انسان يم زړه مې ستالپاره دسپېڅلتيااوپښتني ميني نه ډک دی داهم له هغه شېبې چې ته مې په پوهنتون کې ليدلې يې مادنورودميني داستانونه ډېرليکلي خوخپله مې مينه نه ده کړې ممکن ستا په زړه کې دغوتۍ اوهيلې په اړه څه تېرشي خوبايدپوه شې چې زموږ ترمنيځ دورورولۍ اوخورولۍ تاردی غوټۍ له يوه ځوان سره کوژده شوې اوهيله له بده مرغه چې له وړکتوبه دخپل کاکادزوی په نوم ده زه ستاځواب نه غواړم خولږترلږه بايدزماحالت درک کړې اخردواړه په هغه ښارکې پيداشوي يو چې دکلتوري محدوديتونوسره سره يې خلک په مينه او انسانيت کلک پوره باورلري

هيله کوم چې دارازپه خپل زړه کې داسې پټ وساتې لکه په هديره کې چې دمړورازونه خوندي وي

په درنښت

سلطان هلمند

زړه مې درزاکوله زه په دې وخت کې نولس کلنه پېغله وم په ټول وجودکې مې دهيجان يوه څپه خپره وه دهغه په ليک کې کومه بده خبره نه اوپه رېښتياهم له سپېڅلتيانه ډک وو خودالومړی ځل وو چې مې د داډول يوه ځوان چې زماوطندارهم حسابېده داسې عاشقانه ليک ترلاسه کولو دپلارميني ،اعتماداومهربانۍ هروخت زماپه ذهن کې دسلطان انځورپيکه کړی وو وروسته له دې په پوهنتون کې هغه يوه خبره هم نه شوی کولی اوديوه شوخ هلک په ځای ورنه ډېرارام اوغلی انسان جوړشوی وو په مياشتومياشتومې هم له هغه سره بې له سلامه دميني په اړه څه ونه ويل هغه فکرکاوه چې ليک يې په ماډېربداثرکړی که څه هم ډېرعمريې په پېښوركې تېرکړی وو خو کره وړه يې بياهم ديوه حياناک کليوال ځوان غوندې وو

زه هم يوڅه په خپل دريځ پښمانه وم خو په پوهنتون اوپردي ملک کې راته مينه کول ښه نه ښکارېدل يوه ورځ يې دپوهنتون مجله هم راته ډالۍ کړه چې زماکيسه هم په کې دښوکيسه په پاڼوکې چاپ شوې وه دلومړي کال دواړه سمسټرونه همداسې په چوفتياکې تېرشول په زړه پورې خبره داوه چې سلطان په دواړو سمسټرونوکې اول نومره شو اوزه پنځم نومره راغلم غوټۍ اوهيله هم په ښونومرو کامياب شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تحصیلي کال په ختمېدو شو اورخصتي شوه په وروستۍ ورځ مې زړه ووچې سلطان ووینم اوورته ووایم چې زه ترې خفه نه یم خوهغه له شرمه هېڅ په مخه نه راته حتی داول نومره ګۍ دمبارکۍ ورکولوموقع یې هم رانه کړه چې زه وربانديې ډېره مایوسه وم اوځان راته ملامت ښکارېده ځکه زه یې کلیواله یادېدلم اوبایدتشویق کړی می وی زه پوهېدم که هغه دټولګي هرې نجلۍ ته دمینې خبره وکړي نوهغه به ورنه انکارڅه چې له خوښۍ به په جاموکې نه ځایېږي
په رخصتیوکې زه غوټۍ ، هیله اوزمونږ څونورې ټولګیوالې چې پېښوریانې وې هروخت یودبل کورنوته تلو اویوبل ته به مومېلمستیاوې کولې یوه ورځ غوټۍ راته همدغه کیسه راواخیسته اوراته ویې ویل چې ته ډېره نېکمرغه یې
ماویل ولې ؟
ځواب یې راکړ
ته دسلطان غوندې یوه انسان اویوه ښکلي ځوان دخپلې مینې په توګه انتخاب کړې یې خوته بیاهم......
نورپه خنداشوه
یوه شوم چې سلطان دوی هم خبرکړي اویایې داکارد هغوی په مشوره کړی وروسته دواړوپرلپسې دهغوی صفتونه راته کول اوویل یې چې څومره پېښوریانې دهغه دمینې ترې دي خوسلطان ورسر ه مینه څه چې معمولي خواخوږي هم نه لري
ماپه خوله ورته څه ونه ویل خوپه زړه کې په خپلو کړوډېره پښمانه وم سلطان چې ماپه تېریوه کال کې وڅارلو ریښتیاهم یوپوه انسان وو دنوروځوانانواومحصلینوغوندې شله ګي په کې نه وه درخصتۍ په اوږدوکې مې په لومړي ځل حس کړه چې ماهم په غیاب کې په هغه زړه بایللی ځکه په باربار به مې دهغه ښکلې څېره په خیال کې ورانه اوجوړه کړه
په زړه کې مې ورځ په ورځ دمینې خواږه دردونه خورېدل کله ناکله به مې ناڅاپه دپوهنتون مجله راواخیسته اودهغه تصویرته به ځېرشوم چې دهغه له نوې کیسې سره په مجله کې چاپ شوی وو
***
دویم ټولګی مونوی پیل شو پوره مطالعه مې کړې وه ګڼې کیسې اومضامین مې لیکلي وو خوکله چې ټولګي ته لاړ م لومړی هڅه مې داوه چې سلطان ووینم خودوه درې ورځې راته معلوم نه شو په څلورمه ورځ چې راغی نوسترګي مه شي مې ورسره وکړل اودنه شتون پوښتنه مې ترې وکړه ویل یې چې په رخصتیوکې هلمندته تللی وم په لومړي ځل مې دهغه سره نږدې نیم ساعت خبرې وکړې چې ډېرې یې دهلمندیادونواوپه لښکرګاه کې دبهر نیوځواکونودبې ځایه بمباریواوژنوپه اړه وې له طالبانویې سرټکاوه چې ښوونځي یې تړلي دي دخبروپه جریان کې مې کتل چې زړه مې دربېږي اودهغه په رنګ کې هم بدلون راځي
اخرمې زړه راغونډکړلومړی مې ښښنه ترې وغوښته اوبیامې په ګوډوماتوالفاظوپه دې پوه کړچې مینه یې راته منظوره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې ورځې به مووخت په وخت دمېنې خبرې سره کولې خودسلطان هغه حالت مې کله هم نه هېرېږي چې زمادااقرارپه وخت دهغه په وجودکې راغی اوپه کوم نظرېې ماته وکتل اوزه په کوم حالت کې وم لکه خزان وهلې پاڼه ټوله رپېدم اوحمزه باباشعرمې په سرکې انګازې کولې

غل دمحبت غلطېدی نه شي
څوک چې په محفل کې چاته نه ګوري

نورنوهغه راسره په درسونوکې هم پوره پوره مرسته کوله دهغه ښواخلاقوپه کمه موده کې زمادپلارخواخوږي اودرناوی هم جلب کړدمهاجروپه څوغونډوکې یې زماپلارسره هم ولیدل اوپلارمې دمورپه وړاندې څوځله دهغه دښواخلاقواواستعدادستاینه کړې وه دهغه له برکته مې لیکوالي هم ښه شوه غوټۍ اوهیلي هم زمونږ سپېڅلې مینه ستایله زماغرنۍ ښکلاپه ځای پاتې وه په پوهنتون کې ګڼو هلکانو سترګې راپسې وړلې خوکله به یې چې دسلطان سره په ګرځېدوکې یوځای لېدلم نوفکريې کاوه چې کورنۍ خپلوي سره لري نوځکه خویې زماسره خبروته زړه نه ښه کاوه
دویم کال مې دیوې سپېڅلې او خوږې مینې په خمارکې تېرکړچې بې دغوټۍ اوهیلې څخه پرته بل هېڅوک هم نه راباندې پوهېدل سلطان زمادتوقع خلاف هم دلوړواخلاقو اواستعدادمجسمه اوپه ځوانۍ کې دیوه ښه شخصیت نه برخمن وو ډېرځله به په ټولګي ، لاراوکتابتون کې سره یوازې شووخودهغه له خولې مې یوه خبره هم داسې وانهورېده چې دویلو دې نه وي ډېره شوخي به یې داوه چې په موسکابه یې زمادښایست ستاینه وکړه اوویل به یې چې زمامینې له درسه ویستلی دی خوداسې نه وه هغه په انګلیسي کورس کې استاد شو اواول نمره ګي یې هم ټینګه کړې وه چې ماپه زړه کې ویاړېږي کاوه نورراته داسې ښکارېدل چې خدای پاک هغه زمااوزه دهغه لپاره پیداکړې یو مابه چې د کړووړواودهغه په اړه دخپل پلاردریځ ته کتل پوره یقیني وم چې دراتلونکي ژوندپه شریکېدوکې به موکومه ستونزه نه وي دمینې دغه خوږو شېبوزه دژوندپه ډېرورازونو وپوهولم له سترګومې پردې لرې شوې دهغه پاکې مینې داسې دروااوسمسوروورشوګانوته یوړم چې ساعتونه په کې دشېبو په څېر تېرېدل ،دنړۍ ټولوباغونوخوشبویي په کې خوره وه وږمومې قدمونه ښکولول بلبلانودمینې سندرې ویلې اودلمرزرینوورانګوله ګلپاڼوسره لوبې کولې هلته دسهارله شوره ډکې اودماښام په چوپتیاکې ډوبې رنګینې شېبې دځوانۍ خوبونه ته ورته وې چې نه یې کو م شاعرپه شعرکې انځورولی شي اونه یې هم ددې نړۍ نقاشان په تابلوګانوکې پنځولی شي ماته داسې ښکارېده چې ددغه ورشوپه نازکوچمنونواوګلغوټیولومړي قدمونه ماایښي خوځوقدمه چې لاړم راته څرګنده شوه چې دنوروانسانانود دپلونوخاورې هم په کې نشه کوونکې خوشبويي خوروي ماهم هلته درنګارنګ ګلونوپه بسترخوب پیل کړسترګې مې سره ورغلې اوهلته مې په بهودشاتودمچیودپښوپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څېرد ګلونو اورنګونو شیرېِ ځای ونیوه خوچې دنسیم یو ې خوږې عطرینې څپې له دغه نازدانه خوبه راپاڅولم نودرېیم ټولګی هم پای ته رسېدلی وو زماسلطان همغسې زماپه سترګوکې ښکلی وو لایې هم نوم دټولوټولګیوالوپه سرکې راته لیکنې مې هم دهغه له برکته په مجلواوروځپاڼوکې خپرې شوې وې چې ډېرلوستونکي یې زمادلیدلوپه ارمان وونورنوزموږ ښتنه مینه هم دپټېدلونه وه په مینه کې به موترټولولویه جذبه دومره وه چې په یوازېتوب کې به مو یودبل لاسونه یوه شېبه ټینګ ونیول اوډېرډېرافراط به داووچې دیوه اوبل لاسونه به مو بې اختیاره ترشونډویوړل اوښکل به موکړل
***
په دریم ټولګي کې په رخصتیوکې یو ه مهمه خبره داشوه چې غوټۍ مې موررابانډې خبره کړه اوله هغې مې دپټې مینې خبره پلارته ورسېده که څه هم زماپلارډېرمهربانه ووخوخپله مینه راته دهغه په وړاندې یوه سرغړونه ښکارېده زماوېره بې ځایه وخته برعکس پلارمې یوه شپه زه خپل څنګ ته کښېنولم زمااوسطان دمینې کیسه یې راواخیسته اوپه دې یې ملامته کړم چې ولې دې پخوازه نه خبرولم سپېڅلې مینه کومه ګناه نه ده اخرماهم ستاموږپه مینتوب کړې وه دهغه په دې خبروچوفه خوله له کوټې ووتم اوبیامې یې دمورسره ترنیموشپوخبرې کولې خوزه لکه کوم لوی جرم مې چې کړی وي په خپله کوټه کې ناسته وم اوځان مې په مطالعه مصروف کړی وو
دشپې په سهارمې څه لیکل چې دکورتلفون ته دسلطان زنګ راغی و رباندې بندمې کړیوې بلې کوټې ته لاړم اوهلته مې ورسره په ارام خبر ې پیل کړې سلطان مې خبرکړچې دمینې خبرې موغوټۍ زماترپلاره رسولې خوهغه ددې په ځای چې ورخطاشي ویې خندل اوزیاته یې کړه لېونۍ هېڅ فکرمه کوه زه وایم له دې وېرې به دې ټوله شپه په ویښه تېره کړې وي هغه کارهم زماپه خوښه شوی ماخپله کورنۍ خبره کړې غوښتل مې ستاپلارمې هم خبرشي دریمه ورځ له خیره جرګه درځي ګوندې خدای دزماکړي اخردیوه وطن یو هغه وخندل غږیې لږ پیکه شوبیایې زیاته کړه وروراومورمې خوښ دي اوزمادا پرېکړه یې ستایلې خدای دې وکړي چې هرڅه سم ترسره شي خوڅه یادونه دې ته هم پلارته وکړه شرمېږه مه زمااوستادراتلونکې ژوندخبره ده څه ټوکې خونه دي اونه هم خدای مه کړه کومه ګناه ده هغه دعبدالله مقري سندره دې نه ده اورېدلې
اوتابه ماته راکوینه....
زه تلوارکومه......
هغه وخندل خومادبښنې په غوښتلوتلفون پرې بندکړچې خبرې ښې نه دي
***
همداسې وشول پلارمې هم په تلفون کې دسلطان له ورورامان الله سره چې په کونسلګرۍ کې ماموروواوپه امان سره یې شهرت درلودپه دې اړه خبرې کړې وې دهغوی جرګه چې پنځه کسه وه راغله پرېکړه دهلمندپه ځای دپېښورپه دوداودوستوروشوه زمادسمال یې ورکړدهغوشپبودخوښیوبیان کله هم نه شي راتلی ،زه دهغه چاپه نوم شوم چې پرې مینه وم درېیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولګی هم پای ته ورسېد زمااو سلطان په یوځای ګرځېدونورهېڅ نېوکه نه وه خوپېښتني احساس بیاهم ددي اجازه نه راکوله چې دهرچاپه مخ کې دې خبرې وکړو زه اوس دهغه کوژدنه وم اوپه درسونوکې مویودبل سره پوره سیالي کوله ماته ځان دد ي نړۍ ترټولونېکمرغه نجلۍ ښکارېده هغه ورځې زمادژوندله ډېروښکلواورنګینوورځونه وې لنډه داچې په څلورم کال فارغېدلو نو یوه ورځ وروسته زموږ واده هم په خوښۍ سره ترسره شو زه دسلطان اوسلطان اوزماشو ماله دې نه پخوادمینې ډېرداستانونه لوستي ووخو پایله یې زموږ خلاف وه دلته بایدووایم چې زماسره داسې الفاظ نشته چې دخپل پلارجان اوګرانې مورجانې ستاینه اومننه پرې وکړم هغوی زموږدزده کړې لپاره خپل وطن پر ېښوداوبل وطن ته رامهاجرشول هغه زمادخورګانو اوورورجان لپاره خپله یوه برخه ځمکه هم خرڅه کړه ځکه هغوی په یوه خصوصي لېسه کې زده کړه کوله دمهاجروپه اداره کې هم ګڼ مهاجرزمادپلارله کارونوخوشحاله وواوهغه ورسره په وخت لازمه مرسته کوله

په هغوشپوکې له خوښۍ په جاموکې نه ځایېدم چې زه یې دخپل ژوندنېکمرغه ورځې شپې بولم هغه په دې چې یوله پوهنځي نه پنځم نومره فارغېدلم اوبل داچې خدای یوښکلی پوه دژوندملګری راپه برخه کړی وو .

خوکله چې پنځه میاشتې وروسته دواده په ورځ زماډولۍ دسلطان کورته روانېده پام مې شو چې دلومړي ځل لپار ه مې دپلارجان سترګې له اوښکوډ کې دي هغه په ډېروسختوورځوکې هم نه ووژړلي اونه هم دومره خفه شوی وودهغه اوښکوزماورپام کړچې دموراوپلارله هغه خوږې غېږې جداکېږم چې دخپلې مشرې لورپه توګه یې په پوره نازونورالویه کړې وم زده کړه یې راباندې کړې وه اوداسې چاته یې واده کولم چې زمادخپلې خوښې ځوان اودخیالونوملګری وو

سلطان دویم نومره فارغ شو په پوهنتون کې یې داستادۍ لپار هم چانس درلودخو هغه نه غوښتل اویوې بلې خیریه موسسې ته یې اسنادورکړي وو

۱۳۸۵کال وو دپاکستان حکومت یوځل بیا په جدي توګه له مهاجرووغوښتل چې خپل هېوادته دې ستانه شي ځکه دهغوی په اصطلاح اوس په افغانستان کې پراخ بنسټه حکومت راغلی وودایې هم ویل چې ټاکنې ترسره شوې دکرزي حکومت ارامي راوستې اوجګړه نورپای ته رسېدلې په راتلونکې یوه میاشت کې چې هرڅنګه وي بایدټول مهاجرکمپونه خالي کړي یوان اچ سي ارهم ددغه میاشتې په تېرېدو خپل ګڼ کارکوونکي ویستل چې ظاهرایې دبودیجې کمښت اودکارونوسپکوالی بهانه کړی ووپه دغه کارکوونکوکې یوزماپلارهم وو په بله میاشت کې نامعلوموکسانو دپېښوردکونسلګرۍ دماموړینوپه یوه موټرپه حیات ابادکې ډزې وکړې درې څلورکسه یې ټپیان شول چې یوپه کې زمالېورامان (دسلطان مشرورور)ووهغه هم دسلطان غوندې نېک انسان وو خومتسفانه چې زخمونه یې کاري وو اویوه اونۍ وروسته یې په روغتون کې ساه ورکړه ځوانه ښځه اودوه ماشومان یې موږته راپاتې شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه شپه مې پلارزموږ کورته راغی ویل یې چې نوردلته نه پاتې کېږي اوبېرته لښکرګاه ته ځي هلته اوس یوڅه ارامي راغلې دبیارغونې کارونه پیل شوي اومکتبونه پرانستل شوي دي ، کاراهل کارته سپارل کېږي سلطان هم چې دورورمرګ وربادنې له حده زیات اثرکړی وو له پېښوره یې کرکه کېده اوله پلارسره مې یې تلوته تیاري وښوده وروسته یې هغه موسیسې ته چې ده په کې په ښه پوست کارکاوه استفاورکړه ماته یې ویل چې دنده درته پیدا کوم خوموریې (زماخوابښې) ددې مخالفه وه چې په پردي ملک کې دې دنده واخلم پنځلس ورځې وروسته دنورومهاجروسره زموږ کډې هم دهلمند په لورروانې شوې دومره هم په دې وځنډېدو چې دوروراوخویندوتعلیمي اسنادمونه ووجوړکړي سلطان ته کونسلګرۍ داوړاندیزهم کړی وو چې دامان په ځای دنده اجراکړي خودسلطا ن دادنده نه خوښېده

اوویل یې چې زه یودېپلومات نه بلکې ادیب یم اوپه خپله برخه کې باید خپل استعدادوازمایم یوماښام موږ ټول دتورخم له پولې واوښتو اوډېره موده وروسته راباندې دخپل وطن هواولګېده وړاندې دپولیسوترڅنګ دبهرنیوسرتېروګڼ ټانکونه هم ولاړوو له هغه ښاره وتم چې مامینه اوزده کړه په کې کړې وه سلطان ته مې وکتل چې سریې زماپه اوږه ایښی وو اوارام خوب یې کاوه

.***

دویمه ورځ لښکرګاه ته ورسېدوپه لاروکې موولید ل چې په سړکونوکارروان دی ځای ځای دبیارغونې کارونه هم روان وو خوهرځای بهرنیوسرتېروهم کلکه تالاشي کوله دبهرنیانوپه بمبارۍاودطالبانوپه حملوکې ګڼ هغه کسان وژل شوي وو چې موږ په لښکرګاه کې پېژندل ، دوه ورځې موږ هم دخپل پلارپه کورکې تېرې کړې وروسته دسلطان دوی خپل کورته لاړوچې کاکایې مخکې له مخکې ورته خالي کړی وو اوځینې وران ځایونه یې رغولي وو دلته حالات هسې هم نه وولکه په پېښورکې چې ویل کېدل اویاموله راډیوګانواوربدل خویوه خبره چې زمالپاره په زړه پورې وه داوه چې دنجونولپاره په لښکرګاه کې ښوونځي رغول شوي و و چې په توروجامواوسپینوپړوونوکې ګڼې نجونې ښوونځیوته تللې . پلارمې څوورځې وروسته بېرته دلښکرګاه په محکمه کې دنده ترلاسه کړه سلطان ته دولایت په مقام کې ډېر زرد انګلیسي ژباړن اومطبوعاتي کارکوونکي په توګه دنده پیداشوه چې په وزګاروخت کې یې څودولتي ریسانواونوروزده کوونکوته هم انګلیسي ورزده کوله ماهم په یوه منځني ښوونځي کې دښوونکې دنده واخیسته.

دوه میاشتې وروسته زمااوسلطان دمینې لومړۍ وغوړېده اونوم موپرې شګوفه کېښود شګوفې زموږ دمینې وږمې خورې کړې په کورکې موله مودو مودووروسته دیوه ماشوم دژړاغږ اوچت شو اوپه موږ له یوې خوږې سندرې نه هم خوږ لګېده ، دسلطان په مخ به بیاهم دحیاڅپه خوره وه کله به یې چې زماپه غېږ کې شګوفه ولیده نوموسکی به شو اومخ به یې بله خواواړولوچې ماته به یې دپوهنتون دوخت دنااشنایۍ وختونه سترګوته دورول خوزمادلېوره امان کونډې اودهغه ددوماشومانوتنکیوڅېرودغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ترخپل سيوري لاند ې راوستې وه که څه هم سلطان هره شپه هڅه کوله چې دغه دوه ماشومان خوشحاله وساتي اوله هرچانه ورباندې ډېرپام وکړي ددې سره سره شګوفه لاس په لاس ګرځېده ډېرونازولواوښې پالنې ، پلرنۍ اومورنۍ مينې داسې وغوړوله چې په څلوروپنځومياشتوکې ديوه کلن ماشوم غوندې ښکارېده.
خوله بده مرغه چې د۱۳۸۵کال له نيمايي وروسته زموږ له کورنۍ څه چې له ټولې لښکرګاه خوښۍ لمنه ټوله کړه په څوځايونوکې امريکايانوبې ر حمانه بمبارۍ وکړې يوه ورځ دامان کونړه له خپلوماشومانوسره مارجې ته دخپلې پلارګني يوه واده ته تللې وه خويوتصادف داووچې دشپې په واده بمباري وشوه سهارخبرراغی چې په بمبارکې شل کسه وژل شوي دي چې ټول ملکي وګړي دي خووروسته څرګنده شوه چې دڅلوښتوپه شاوخواکې کسان په کې وژل شوي دي له بده مرغه چې دامان کونړه اوماشومان هم په شهيدانوکې پيداشول شهيدان ورته ځکه وايم چې دوی ټول مظلومان اوديوې نامقدسې جګړې قربانيان وو هېڅوک هم په دې کې شک نه لري چې دغه کسان بې ګناه اوبې سرپناه وو خوابښې مې له ډېرخفګانه په ورځ کې درې څلورځله ضعف کېدله لس ورځې وروسته يې له ډېره خفګانه په خپل کورکې ساه ورکړه اوزموږ په سريوبل اسماني کانی هم راپرېوت نورنوماواوسلطان ته بې له اوښکواودردنه پرته بله څه نه وو پاتې هره شپه مې له خوښۍ تشه وه له ويراوغم کې تېرېده خود تقديرزړه لاهم په موږ نه ووسوړشوی پلارمې له څوهمکارانوسره کندهارښارته دکوم قضايي سمينارلپاره تللی وودوه شپې يې تېرې کړې له هغې خواچې راته دکوم شيطان په سبب دطالبانوپه کمين وربرابرشو دغه شيطانت ورته يوه داسې کس کړی ووچې پلارمې دهغه ناحقه پلوي نه وه کړې دربيمه ورځ خبره شوم چې زمادپلارپه شمول دمحکمې دڅلورونوروکارکوونکو په مرميوسوري سوري جسدونه لښکرګاه ته راوړل شوي دي ددې غم بيان زماپه الفاظوکې نه شي راتللی بله ورځ خبرراغی چې دسلطان يوازينی تره په ترياکوله قاچاکبروسره په کومه لفظي لانجه کې دهغوی لخواپه ډزو ووژل شوسلطان ته هم ګواښونه کېدل چې خپله دنده پرېږدي يوه شپه يې راته وويل چې هلمنديوځل بياد پېښورپه نيت پرېږدي خوپه لاروباوري نه دی چې دطالبانوله وېرې به خوند ي ووځي ځکه طالبانوهم دبهرنيوغوندې هرځای تلاشی کولې په راديوکې مواورېدل چې بهرنيان چې په سرکې يې امريکايان دي د طالبانوپه ضدسخت عمليات پيلوي ټول خلک يوځل بياپه وېره کې وو خودغه عمليات کومه نوې خبره نه وه هره مياشت به ملکي خلک دطالبانواودحکومت دپلويانوپه نوم دطالبانوپه بريدونوکې اودحکومت اونړيوالوځواکونوپه بمباريوکې وژل کېدل اويابه ټپي کېدل دوه کاله په همدې ناورين کې تېرشول هرچاتمه لرله چې په نوې مياشت کې به حالت ښه شي امن به راشي خوهرڅه برعکس ختل دنجونومخکينې فعال ښوونځې دطالبانوله وېرې وتړل شول په شاوخواوولسواليوکې هره ورځ ګرمې جګړې روانې وې چې يوازې موږ ليدلې اوموږ يې قربانيان وو بې ځايه مرګونه کېدل تردې چې خپله دلښکرګاه ښارهم خوندي نه وولاهم داسې کسان و چې زمادپلار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندې فکرونه يې لرل اوددغه تاريخي ښار څخه يې دعلم اوپښتني فرهنګ دټاټوبي جوړلوفکرونه لرل خوبايدچې سرونه يې په لاس کې ګرځولي وی ځکه اوس ددې ډول ارمانونوپوره کول اويالرل دسرپه بيه تمامېدل

زمادپلار اودهغه دملګروپه ذهن کې دبست دتېربرم يادونه وو دلته رسنيواومطبوعاتو ددروغوژبې هم غځېدلې وه بهرنيان هم دحکومتي چارواکوغوندې په دروغوعادت شوي وو دحکومت اومخالفووسله والومېړانه داوه چې يوبل ته دتلفاتوشمېره يوله بل نه لوړه وښيي دغورسنيوهلمنددنړيوالوپه خولوکې پوره مشهورکړی وو دلندن اوواشنګټن په څېرپه رسنيوکې يادېده اوبهرنيان يې له نامه سره پوره اشناشوي وو ددې ولايت په اړه يوازې دمرګ ژوبلې اوجنګونوخبرونه خپرېدل په سلوکې په کم يوخبردبيارغونې په اړه وو ترياک هماغسې په جوش سره کرل کېدل لکه دطالبانوپه پاچاهۍ کې چې وو اوس دکيسه ليکنې لپاره سوژې ډېرې وې خو خوپه ماکې دليکلوتوان اومينه نه وه پاتې هره شېبه اوهره ورځ دکيسه ليکنې لپاره يوه سوژه وه خوداهرڅه په روغوزړونوکېدل اوس راته خپله ځان دژوندپه کتا ب کې ديوې کيسې اتله ښکارېدله ،هغه څه چې په هلمندکې تېرېدل يوازې ماغوندې بې وزلونجونوته څرګندېدل اوموږ ورباندې ترهرچاوړاندې ښه پوهېدو.

زماوېره هغه وخت لازياته شوه چې سلطان به هرمازديګر دپوليسو يوه رنجرموټر ترکوره رارسولوما به په باربارزارۍ ورته کولې چې کابل ته لاړشو له دولتي چوپړنه تېرشه هلته ته کولی شې په هره رسنۍ کې کاروکړې داوسنۍ زمانې له عالي مهارت انګلېسي ژبې څخه برخمن يې خوهغه به په حسرت سره ويل چې خپل هلمندته بايدپام وشي ګوندې وي چې يوه ورځ هلمنديان واقېعت ته غاړه کېږدي بهرنيان دغه عمليات پای ته ورسوي اودغه خلک چې ټول هېواداو حتی نړۍ ته يې دمرکواوجرګودرس ورکړی يو وخت دخبروله لارې رامات کړي خودهغه داخيالونه ماته ديخ له پاسه نوشته ښکارېده دايې هم ويل چې که زمامور يې ورسره ومني نوله ميونددوی سره به په ګډه په يوه کورکې ژوندپيلوي.

***

۱۳۸۸ لمريزکال دثوردمياشت وه له ساړه ژمي وروسته بياطالبان فعال شوي وو يوه ورځ دشپې اوده وو چې په تياره کې شورماشورشو اوډډزوغړونه واورېدل شو ل پوليسوپه لاسپيکرونوکې نارې وهلې چې له خپلوکورنومه راوځئ ښارته طالبان راننوتي داناري اوشورهره خوادځنګل داورپه څېرخپورشو پرلپسې ډزې هم دپخوانه په لوړاوازپيل شوې زماسره مې دموراوخورګانووېره وه ځکه دهغوی کوردښارپه څنډه کې وواوموږ يوڅه په امن کې وو سلطان ته مې وويل چې ميوند ته تلفون وکړي همداسې يې وکړل ماليدل چې دلومړي ځل لپاره دسلطان لاسونه لړزېږي له هغې خوادميوندله شوره ډک اوازراغی ګډې وډې خبرې يې کولې خودومره ورباندې پوه شوو چې ددوی له کوره بهر په شاوخواکورونووسله وال طالبان چې مخونه يې پټ کړي ورختلي دي دوی په کورونوکې پناه اخيستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اومور ته وايي چې شورمه کوي هره شپېه مو په مرګ اونو رو ښکنځلوګواښوي په همدې خبروکې ديوې چيغې سره دهغه اوازبندشوشېبه پس په هواکې دجيټ الوتکواوازونه واورېدل شول چې په تېټه فضاکې يې الوتنې کولې له دې غږونوسره که څه هم عادت شوي وو خوپه شپه کې ډېرونکي ښکارېدل څوځله يې دښارکومه څنډه بمبارکړه او د ډزوغږونه روان وو نيمه شپه اوازونه يوڅه غلي شول خوبهرته هېڅاهم دوتلواجازه نه لرله زمادموراوميوندتلفونونه هم بندوو دسهاررڼاپه خورېدوه پاڅېدم مور ټوله شپه په ويښه دپښوپه سرتېره کړې وه سهارهسې پرموښکې ورې وم خوکتل مې چې سلطان مې ترڅنګ نشته فکرمې وکړچې جومات ته دلمانځه لپاره تللی اويابه دشپې دپېښې په اړه له چانه معلومات راټولوي که څه هم هغه ښکاډېروپوليسواوامنيتي کسانوته چې ده ورسره پېژندل زنګ وهلی وو خودهېڅاسره هم ددې ناڅاپي پيښې په اړه معلومات نه وو بهرته مې وکتل ټوله فضاګردونوپوښلې وه لاهم په هواکې ګردجنه وربځ خپره وه په اسمان کې دالوتکوپيکه غږونه اورېدل کېدل شګوفه چې اوس څلورکلنی ته نږدې کېده په خوارړه خوب اوده وه اوکله کله به يې شونډې موسکې شوې خونه پوهېږم چې کوم خوب به يې ليده په کومه کوڅه کې به يې له چاسره لوبې کولې کله کله به يې خنداهم وکړه چې ماته حيرانوونکي نه وه هغه زمااوسلطان دمينې لومړی ثمره وه اوپه دوارودومره ګرانه وه چې سلطان به ويل چې ترڅومې شګوفه په لومړي ټولګي کې نه وي داخله کړې بايدزموږ په کورکې بل ماشوم نه وي زه نه پوهېدم چې هغه ولې داخبره کوله اوولې يې په ژوندکې يې ترددې دمه ديوه ماشوم دلرلوهيله درلوده !!!

زمازړه بې واره په سلطان پسې درزېده نږدې اته بجې وې چې په دروازه راننوت مخ يې يوڅه سپېره وو ايله اوس مې پام شوچې دکوردروازه موخلاصه پاتې ده مخ يې سپېره وو اوسترګې يې له اوښکوسرې اوښتې وې زماپه ليدو دبرنډې په څنډه کښناست او ناڅاپي په ژړاشو وروسته چې په خبروراغی نوڅرګنده شوه چې دشپې په بمبارکې زمادمور، کاکااوشاوخواشپږ اوه کورونه له خاوروسره خاورې شوي دي په کې پټ وسله وال څه چې کومه چرګه اوسپی هم ژوندی نه دی پاتې يوازې زماکاکاخسراوکاکاناوې چې شپه يې په بل ځای کې وه ژوندي پاتې دي ددې خبرې په اورېدومې په زړه کې ددردڅړيکه راغله همغلته ضعف راباندې راغی اوبياپه ځان نه يم پوهېدلې.

***

ددې ورځې په مازديګر په رسنيوکې دهلمندامنيتي ځواکونويوخوااواېتلافي ځواکونوبل خواپه ويارسره دکورنيواوبهرنيورسنيوله لارې خپلې برياوې اعلانولې چې په لښکرګاه کې يې دوسله والوطالبانودبريدونومخنيوی کړی دی په لسګونومخالفين يې وژلي اونيولي دي خوپه هغه شپه هېڅاته هم زماپه څېرد ګڼونوردردمنوداوښکوډکوسترګواوډېروسلګيونه دوچوستونواوازونه رسېده . په اورکې هغه سوزېدل چې اورپرې بلېده ملکي خلک ديوه عشرپه ترڅ کې خاوروته وسپارل شول ،وسله وال وژل شوي کسان دڅوورځولپاره دبهرنيوعکاسانولپاره اېښودل شوي وو چې حکومتي اوبهرني ځواکونه ورباندې خپله بريانړيوالوته څرګنده کړ ي خوهېڅاهم له دې نه وړاندې هغه هديرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته سر وربښکاره نه کړچې زمامورجانه میوند ، لیلااوډېوه په کې دناڅرګندې ګناه په تورپه ابدې خوب اوده وو نورنوزمورږ په کورنۍ کې دومره څوک نه ووپاتې چې زمادکورنۍ قبرونه له نوروبېل کړي په هغه خودکتارو بیرغونوجوړول اوګلونوشیندل لاپه ځای پرېږده سلطان هم دسودایانوغوندې له درده یوه خبره نه کوله یوه میاشت موله ډېره غمه یوازې دومره څه خوړل چې دنوروغمونودهرکلي لپاره وربانده ژوند ي پاتې شو اوخپل دردونه وژاړو خوداز مایښت ورځې مولاپای ته نه وې رسېدلې کله به مې له ځان سره شکرونه اېستل چې په داسې کورنۍ کې واده شوې یم چې تولو لوستې وه که په یوه بله کورنۍ کې وی نو حتمی به په بدشګون سره مشهوره وی ځکه دسلطان دوی دکورنۍ دبربادۍ پیل دغه کورنۍ ته زماراتګ سره پیل شو خو بیاهم دغه ناورین په تولو وو بلکې په هردرداوغم کې به هم سلطان هڅه کوله چې ماخوشحاله وساتي

یوه میاشت وروسته راته سلطان ویل چې سبادوالي سره په یوه کاروان کې دکجکي دبرېښنابنددکتلولپاره ځي ځکه چې ځینې بهرنیان غواړي چې دغه بندورغوي نوله نږدې څخه یې ګوري مامنعه کړخوویل یې چې دانګلیسي دژباړن په توګه دوالي غوښتنه ده چې باید هلته ورسره ولاړشم ګوندې وي دهغو ی مرستې ددغه بندرغولوته راجلب کړو اوپه هلمندیوڅه رڼاشي

سباورځ همداسې وشول ماسپېښین مې راډیونیولې وه سلطان مې بې وخته په زړه اوربډه اوشګوفې په انګړکې لوبې کولې په راډیوکې یوعاجل خبرراغی چې دوالي دموټرونوپه کارو ان دکجکي بندنه دراستنېدوپه مهال دسړک دغاړې بم چاودلی سرراباندې وڅرخېد زرمې سلطان ته زنګ وواهه خومبایل یې بند وو په خبرکې راغلي وو چې والي ته څه زیان نه دی رسېدلی خودولایت دمقام یومشاوراودرې کارکو نکې چې په یوه موټرکې سپاره وو وژل شوي دي

مازدیګر مهال څرګنده شوه چې داتکه هم دیوې بې وزلې نجلۍ په سررالوېدلې وه شاوخواګاونډیانودپولیسو په بدرګه دسلطان په وینو سوراوتپي بدن چې نورله پېژندګلوی وتلی وو دولایت نه په تیاره کې راوور ماپه دروازه کې ضعف وکړاوهغوی په مازدیګرکې زماسلطان خاورته په وینولړندوسپاره په دې څلورکونجه دنیاکې زمایوازینۍ پناکاه اوساتونکی له خدای (ج) نه وروسته سلطان وو هغه هم په وینوسوررانه لاړاوڅلورکلنه شګوفه یې دمینې دیا دګارپه ډول راته پرېښوده زه نیمه شپه په خودراغلم په روغتون کې وم دولتي ډاکترانو اودوالي یوه استازې په واروارډاډراکولو چې تشویش مه کوه یوه ډاکترراته ویل چې والي صیب دې پوښتنې ته راغلی وو اوته بې هوشه وې ستادخارنې لپاره مورږ ته سپارښتنې کړې دي هغوی تولې خبرې اوډاډګیرنه بې مفهومه وه یوازینۍ هیله مې داوه چې نورځان ووژنم هسې هم دتقدیرپه پاڼه زمورږ په کورنۍ داجل دوروستي غشي نښه زه یم خوبیابه مې شګوفه ستړګوته ودربډه چې دیوې سپېڅلې مینې وروستي څلي ته ورته وه یوه غیبي اوازبه هره شپه راته ویل.

نه ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای دانړۍ ډېره ارته ده اوازمایښتونه مختلف دي بايدشګوفې لپاره ژوندوکړې په بايددهغې قاتله نه شي يوه شېبه وروسته به راته دژړا ،اوښکو اواوسېلو پرته بل هېڅ نه ووپاتې همدغه غيبي اوازڅوځله دځان وژنې له ناوړه پرېکړې نه رواګرځولم يوه څلورويشت ياوپنځه ويشت کلنه مېرمن چې دژوندد ټولو ستونزوپه وړاندې ټوله مقاومت شي هم کومه مانانه لري يوازې پرد ې حيرانه وم چې مرګ ولې رانه لارچپوي اوزه يې هېره کړې يم..

***

لښکرګاه راته دمينې اوژونددتاټوبي په ځای کربلااوقتلګاه ښکارېده حکومت اونړيوالو دداډل وژنوپه غبرګون کې يوازې دپلټنوامرکاوه دولايت دمقام لخوامې ټولې مرستې اوپه اصطلاح زمادمحبوب سلطان خونبهاردکړه په لسمه ورځ د سلطان د بوډاکاکا اوکاکا ناوې سره دکډوالوپه يوه وړوکي کاروان کې دکابل په طرف روان شووپرلپسې غمونوزمادکاکاخسر (دسلطان تره)ملاهم بې وخت کړوپه کړې وه اوپه توروښتانويې سپين زورورشوي وو چې بوډاښکارېده هغه مې په پلارحتی له مورنه هم ډېرګران وو اودانا څاپي تغيرات هم په کې زمادپلاراوسلطان له مرګ نه وروسته راغلي وو اوترټولوزيات دخفګان وړداوه چې په اعصابوکې يې هم بدلون راروان وو کندهارموپه دې دهستوګنې لپاره غوره نه کړچې هلته هم بهرنيانودې ته ورته ګلان کرلي و و هره خواهلمندي مهاجرپه خېموکې بې وسه پراته وو ځکه نو خلکوکوښښ کاوه چې کابل ته لاړشي موږ هم په يوبې منزله سفرروان شوو اودکابل لاره موونيوه

کابل ته په رارسېدومو همدغه سيمه داوسېدولپاره غوره کړه چې لومړی ځل تازه ديوې سوالګرې په جامه کې په کې وليدمه څوشپې په همدې څلورلارې کې پراته وو يوې موسيسې راته خېمې اوڅه پلاستيکي لوښي راکړل خوژوندموله سوالګروهم بدترډی دکابل پوليس اوبهرني سرتېري اوس هم وېره لري چې هسې نه تروريستان په دغه خېموکې پټ نه شي اودکابل امنيت تهديدکړي خودلوږې اوګرمۍ په سبب يې زموږ دماشومانوژړاګانې کله هم غوږ وته نه رسېږي اوس چې ماښام په خېمه کې اوده شم شګوفه پرلپسې رانه پوښتنې کوي

مورجانې خپل کورته کله ځو؟

اغامې له ادېرې کله راځي ؟

اباولې ماته خبرې نه کوي ؟

داکوم ځای دی ؟

هواوس دکيسولپاره سوژې زياتي دي خوزماسره کاغداوقلم نشته اوګوتې مې دقلم په ځای دبل څه غوښتنه کوي زمااوسلطان وړوکی کتابتون په لښکرګاه کې خورشو اوځان ته مووربانديې خواړه اخيستل

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستان یو ځل بیا وژړولم په ذهن کې مې ډول ډول خیالونه روان وو ، ټوله نړۍ را باندې وڅرخېده او هر څه راته تت او تیاره ښکاربېدل پاڼې مې ټولې کړې او یوې خواته مې وغورځولې ، شېبه وروسته دروازه ټک ټک شوه چې ورغلم پلوشه وه، ویل یې پلار دې غوا ړي ماهم اوښکې پاکې کړې پلار مې یوازې دومره وویل چې یوه سي وي دې جوړه کړه چې په د فتر کې په کار ده ما همداسې وکړل له کمپیوټر سره مې ځان مشغول کړ او سي وي مې جوړه کړه له هغې وروسته مې هر ورځ په حالت کې بدلون راته په دوه دریو ورځوکې به خامخا د ابراهیم بن ادهم د جومات خواته تلم او له ملا شمس الدین سره به مې پام په بله وو ، خو شېبه مې هم ښکلا له یاده نه وتله اوس نو ملا شمس الدین هم ددغه داستان په لوستلو پوره خواشینی وو او په وریادېدلو به یې امریکایانو او بهرنیانو ته په کنځلو خوله ورخلاصه کړه او ویل به یې چې د بدبختیو ټول سبب یې بهرنیان دي.

زه په هغه خېمو څو ځله وګرځېدم خو ښکلا او شګوفه مې ونه لیدل او نه مې هم له چانه د هغې پوښتنه کړې شوه په همدې کې رخصتي خلاصه شوه له یوې میاشتې نه زیاته موده تېره شوه یوه ورځ له ملاشمس الدین سره ناست وم چې خبره بیا په ښکلا پورې یاده شوه راته ویل یې چې نور بې ځایه فکرونه پرېږده تا له هغې سره خپله خواخوږي څرګنده کړه نور هغه خپل تقدیر ته پرېږده دهغې به قسمت کې به همدا وي خدای به یې ساتي خپل عادي ژوند پیل کړه کله چې له خبره واده وکړې هر څه به دې هېر شي.
د هغه داخبره راباندې ښه ونه لګېده د لومړي ځل لپاره ورته غوصه شوم ملاصیب اخبره که یو عامي کړې وی څه خبره نه وه خو ستا غوندې کس سره دا خبرې بدې ښکاري چې داسې شوه نو بیا انساني خواخوږي او انسانیت څه شو تا نه دي اوریدلي چې

زړه یې مه بوله تور کاڼی د صحرا دی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نه شي

ملاشمس الدین وخندل او زیاته یې کړه
سلطانه زما مطلب دا وو چې معلومه کړم هغه څومره دربانديې کرانه ده نو چې داسې شوه نو یوازې یو ډول هغه ته نجات وکولی شې.
څه ډول؟
هغه داسې چې ښکلا د خپل ژوند ملګرې کړې او د هغه لپاره مرستندوی شې ستا له خبرو ښکاري چې هغه هم ښکلې ده هم ځوانه یوازې غربت او بې کسی دې حالت ته راوستې ظاهرآ دا خبره را باندې ښه ونه لګېده خو چې سوچ مې وکړ له دې نه پرته زما سره همکاری بله لار نه وه ماسپښین دواړه له جوماته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووتو دخيمو په خوا مو ورو ورو په سرک قدم وهلو او ددې کار په امکاناتو مو خبرې کولې ملاشمس الدين ويل چې په دې کې هيڅ عيب نه شته دثواب کار دی خو ستونزه دلته ده چې اوس دهغې درک نه شته يوازې دردونکی داستان يې درکړی او نوره پته يې نشته بله دا چې ستا د پلار راضي کول هم اسان نه دي هغه به دوخته ستا لپاره کومه بله نجلۍ د ژوند د ملګرې په توګه ټاکلې وي.

***

ديوې مياشتې په اوږدو کې بله کيسه دا شوې وه چې پلوشې ته هماغه پاڼې لاسته ورغلې وې او کله به چې زه په پوهنتون کې وم نو مور ته به مې يې ويلې او ټولو به ورته او ښکې تويولې يو ماښام چې کورته ورننوتم ګورم چې پاڼې د پلوشې په لاس کې دي او هغوی ته يې لولي زما په ليدو يې رنګونو بدلون وکړ خو ما هيڅ هم ورته ونه ويل ځان مې غلی کړ او اجازه مې ورکړه چې داستان ته ادامه ورکړي وروستۍ برخه يې چې لوسته نوماهم ورسره وژړل مور مې په سلګو کې راته ويل چې که دغه نجلۍ راپيدا کړې نو زه په کورکې ځای ورکوم اوبال لري د مور مهربانۍ زه نورهم ډاډه کړم بايد ووايم چې ما د ملاشمس الدين خبره منلی وه او فيصله مې کړې وه چې له ښکلا سره په واده کولو نور هغه او وړوکې شګوفه له دغه بدمرغيو ژغورم خو په مخکې لا خنډونه وو اود پلار نه ويرېدم هغه ته معلومه وه چې په کلي کې د خپل تره د لور ښکلا سره مينه لرم ممکن نو زما واده به يې ددومره دوښمنۍ سره سره ورسره کړی وو ځکه هغه د مينې مخالف نه وو خو ديوې پردېسې نجلۍ سره په واده چې ځوک ونه لري دهغه راضي کول راته ګران وو ښه مې وبلله چې لومړی خبره د مور سره شريکه کړم ما هم همدا سې وکړل مور مې په لومړي غبرګون کې راته په غوصه شوه بد رد يې راته وويل خو وروسته يې چې زما پريشاني او خفګان وليده په حالت کې يې يوڅه بدلون راغی راته ويې ويل چې دهمدې نجلۍ درک ولګوه زه يې يوځل ګورم که مې خوښه شوه بيابه کوښښ وکړم چې پلاردې راضي کړم دازمالپاره يوښه زېری اودبري پرلورلومړی ګام وو دراتلوونکې جمعې په ورځ مې خبره دجمعې له لمانځه وروسته ملاشمس الدين سره شريکه کړه هغه هم خوښ شو له لمانځه وروسته په ګډه دهغه خېموخواته ورغلوچې همدغه مهال په کې دغه کډوال اوسېدل له څوخېمواخوا تېرشوو يو سپين ږيری په مخ راغی سلام موپرې واچوو اوبياموځنګ ته کړملاشمس الدين ورته دښکلاځانګړتياوې وويلې اودهغې پوښتنه يې ورڅخه وکړه سپين ږيری لږ فکروکړاوبيايې ځواب راکړ.

دګوربت اکانړورياددوی هغه پېژنم ډېره شريفه نجلۍ ده پخوايې ډېردرپه درژوندرلوداوس موسيسې ورته دوه درې کوټې جوړې کړې اوهلته وړاندې دخېموپه سرکې په يوه خېمه کې زموږ ماشومانوته درس وايي فکرکوم تاسې هم موسيسې واله ياست مادهوځواب ورکړاودمننې په ويلودهماغه دوه دريوکوټوخواته چې له سمنټې بولوکوڅخه جوړوو ورغلو له وړاندې نه دماشومانواوازونه راتلل چې په لوړاوازېې سبق ويلوخوچې ورننږدې کېدودزړه درزامې زياتېدله اجازه مووغوښته اوملاشمس الدين ورووړاندې شو يوځل بيامې ترمړاوو ښولاندې دهغې په تورواوغټوحياناکوسترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګېدې ، ښکلاکتاب په لاس کې نیولی وواوماشومانوته یې سبق ویلودهغې په رنګ کې مې هم
پوره بدلون حس کړدلېونی په څېرله ملاشمس الدین وړاندې راتېره شوه اوماته یې سلام وکړ
نوریې په رپېدونکوشونډویوه خبره هم نه راتله یوازې دومره یې راته وویل پلاردې څنګه دی هغه
یووخت ناروغ وو
ماهم ترې مننه وکړه اودصحت دعا مې ورکړ
ورته ومې ویل شاګردان دې څنګه دي ؟
ځواب یې راکړ
ښه دي له لوست سره ډېره مینه لري ته ګوره چې زموږ خواته بیخي راګوري هم نه خبره مې ورپرې کړه
اخېرتاغوندې ښوونکې لري ځکه خواوس.....
یوقدم شاته شوه اوپه ټیټ غږ یې وویل
هغه زماامانت دې څنګه کړ
زه لږ حیران شوم چې اخیردازماسره کوم امانت لري
ورته ومې ویل کوم امانت !؟
په شونډویې پیکه خنداوغوړېده
ولې هغه پاڼې درته یادوم ته هم لکه چې زماغوندې هېرجن شوی یې !
په زړه کې مې یوځل بیاددرد څپه تېره شوه ورته ومې ویل
ښکلاوبښه چې هغه مې رانه وړې زه نه وم خبرچې تاسې دلته یاست خوتابایدزه په دغه داستان دومره
نه وی ځورولی
هغه لږجدي شوه
خوتاویل چې غواړم ستادژوندپه اړه معلومات ترلاسه کړم همدادې غوښتل
پام مې شو چې ملاشمس الدین مې هم ترڅنګ ولاړدی اودیوه ماشوم نه دیني پوښتنې کوي اوموږ
هسې دتوقع خلاف په خبروکې دومره وړاندې تللي یو ورته ومې ویل
وبښه دازماملګری ملاشمس الدین دی په ابراهیم بن ادهم جومات کې مامت لري
مخ یې نورهم په پړووني کې پټ کړځواب یې راکړ
هو پېژنم یې هروخت په لاسپیکرکې دهغه مسئلې اورم نام خدا شه اوخوژ ژغ لري ډېرنېک انسان دی
یوڅه غلې وه اوپه ورخطایي یې زیاته کړه
خوومونه ویل چې څنګه مودلته.......
مخکې له دې چې خپله خبره بشپړه کړي زه یې په خبره کې ورولوېدم
ملاصیب غواړي ستاله.....وبښه له ګوربت اکاسره وګوري هغه چېرته دی لږجدي شوه زما خسریادوئ؟
داځل زمانه وړاندې ملاشمس الدین ځواب ورکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو خورکۍ هغه چېرته دی ؟
وړاندې يې يوې وړې خېمې ته ګوته ونيوه چې تېرواوخښتويوه باره ورنه تاوو وه اوپه رنګارنګ جنډوپوښل شوې وه
په هغه خېمه کې دی خوارکۍ لژناروغ دی دازماشومه به درسره لاړه شي دټولګي خواته په منډه لاړه راته ځرګنده شوه چې لهجه يې اوس هغه پخوانۍ نه ده بياهلمندۍ شوې ده
بېرته زرراغله يوه وړه نجلۍ يې زموږ خواته راولېږله داهماغه ماشومه شګوفه وه چې ماپخواليدلې وه اواوس ډېره ډنګره شوې وه
له دواړوسره يې سترې مشي وکړل اوبياورپسې دخېمې په لورروان شوو ديوې وړې خېمې په مينځ کې دشلېدلې کټ ترڅنګ يوبوډاسړی پروت وو اوزګېروي يې کول په بل کونج کې ځولوښي اوزړې برستنې ابښې وې شګوفه مخکې شوه اوپه بوډا سړي يې غږ کړ
باباملاصيب راغی تاسره يې کاردی
ګوربت اکاپه ځای په سختۍ راکښناست اوزموږ خواته يې وکتل په يوه خالي ځای کې چې زړه خوپاکه سطرنجي په کې غوړېدلې وه کښناستواوداوړدوخبروحال اواحوال پوښتلووروسته ملاشمس الدين خبره ورياده کړه ګوربت اکابې له دې چې څه ووايي دهغه لاس يې پوزې ته اوچت کړښکل يې کړاوزياته يې کړه
مولوي صيب ته دخيرپرښته يې داخوبه دې په مالوی احسان کړی وي زماهسې هم په دې نړۍ کې وروستۍ شپې اوورځې دي ښکلالورمې بله پناه نه لري زه يې ګورم چې له همدې غمه هره ورځ اوشپه ترسهارپتې اوښکې تويوي هغه ماته وايي چې ستاناورغۍ اوزهيرحالت ته ژاړم خوزه پوهېږم ماهم ځواني تېره کړې دهغه سره له دې نه زيات هم دخپل عزت وېره ده زه پوهېږم چې ښکلالورمې له مانه هم زيات له خپلې لورشګوفې اوعزت سره مينه لري يوه ځوانه پېښتنه بايدهمداسې وېره ولري بيايددې غوندې چې بې له خدايه اومابله سرپناه نه لري هغه زمادوراره کونډه ده خوماته له لورکمه نه ښکاري زمادکورنۍ دټولوغړوبېلتون نورزماملادتل لپاره ماته کړې ده که نن وي که سبازه به په دې خاوره خپله آب دانه ختمه کړم او....
لږ دمه شوبيايې خبروته دوام ورکړ
دژوندستونزو نورزماپوښتۍ ماتې کړې دي يوچاچې ټول عمرپه خانۍ کې تېرکړی وي اوپه دسترخوان يې دچم فقيران اوملنګان هروخت راټول شوي وي نوداوسنی سوالګرژوندورته بې اجله مرګ دی...
زه اوس دځان له پاره نه يوازې دشکلالپاره انديښنې کوم چې ديوې ځوانې اوبې سرپناه سياسرې اينده به څنګه کېږي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کونډه ده خوځوانه نجلۍ ده .....په سترګوکې يې اوښکې راډنډشوې اوله څه ځنډوروسته يې بياخبروته دوام ورکړ
زه نورهغه ... هغه ستاپه زولۍ کې دراچوم ملاشمس الدينه ! ماستادفيض اوبرکت خبرې پخواهم اورېدلي وې زه خبرېدم چې ځوځله دې په جومات کې زموږ سره دمرستې غږ اوچت کړی دی
يوځل بياغلی شو بيايې زماخواته راوکتل اوسترګې يې راغونډې کړې
بچيه ته کټ مټ زماوراره سلطان ته ورته يې لکه چې خدای تالا(تعالی) مې سوالونه قبول کړل تاپه مالوی احسان وکړښکلابه ستاکورودانه نه بلکې ستاوينځه اوغلامه به وي هغه ډېره درد ېدلې ته يې خوشحاله وساته هغې له دې پخواهم ځوځله په خبروکې ستاپه اړه ماته څه ويلي وو خوزه نه پوهېدم چې هغه ته يې
داهغه شېبې وې چې زموږ ددريوواړوله سترګونه ددرد ، خوښۍ ايشاراومينې اوښکې راماتې وې اوشګوفې حيران حيران موږ ته کتل دهغې څېره کټ مټ خپلې مورته ورته وه اوان له دې ماشومتوبه يې په څېره کې هلمندۍ غرنۍ ښکلاپه ځپووه

***

په همدې جريان کې يوه بله مياشت هم تېره شوه مورمې يوه ورځ له پلوشې سره هغلته ورغلته ورغله له ښکلاسره يې په خبرې کړې وې کله چې راغله نودهغې دښايست اومظلوميت داستانونه يې بيانول پوره ورځخه متاثره وه هځه مې داوه چې پلارمې راضي کړي اوښکلاخپل کورته راولي پلارته مې يې داهم ويلي وو چې سلطان زو ی مې بې له دغې نجلۍ دبل چاسره واده نه کوي داخبره که هرچاته وکړې چې يو دلوړوزده کړوخاوند ځوان دې ديوې همداسې سيالې خوکونډې سره دژوندشريکولوته غاړه کېږدي ورته عجيبه ښکاري خودلته دمينې اوانسانيت يوه ګډه جذبه اوپاکه تلوسه موجوده وه چې له انساني همدردۍ پيداشوه په مينه وپالل شوه اوملاشمس الدين دبري تردرشله ورسوله له ښکلاسره تريوځل ليدووروسته مې پلارهم له هغې نه اغېزمن شو ظاهرا يې بياهم په پخوانوښکنځلوولمانځلم اوپيغورونه يې راکړل نيمګړتيايې يوازې بې وزلي اوبې کوري و ه خو زه اوس دې ټولوته تسليم وم اوخپله پرېکړه مې کړې وه چې ښکلابه ببرته دخوښيوپه باغ اوبڼ ورګډوم پلارمې په نه زړه غاړه کېښوده په کومه ورځ چې ښکلازماپه نوم شوه له هغې نه دوه ورځې وروسته ګوربت اکاله نړۍ نه سترګې پټې کړي اودژوند پېټی يې له اوږوکوزکړدهغه جنازه ملاشمس الدين وکړه
زه چې کله خېمې ته ورغلم ګڼې ښځې راغونډې وې ښکلامې وليده چې له منڼې په ډکوسترګويې زماخواته راوکتل اوپه شونډويې له هيلوډکه موسکاخوره شوه په راتلونکې اونۍ کې زموږ واده ترسره شوملاشمس الدين زمااوښکلانکاح وتړله واده زموږ په کورکې ترسره شو دومره ګڼه ګونه نه وه نږدې دوستان موټول رابللي وو دغه محفل وړوکی ووخوخنداپه کې ښه پرېمانه وه دوستانوبه يوبل ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ټوکي ترغوږ ورتېرو له چې سلطاني په ايروکې لال وموند ه په لومړي ځل مې حس کړه چې پلارمې هم
په دغه پرېکړ ه ډېر ه خوشحاله دی او دغه کار زما ايثار ګڼي
يوه ورځ په خپله کوټه کې ناست وم ښکلا راته وويل
سلطانه !
ته کټ مټ هماغسې يې زه فکر کوم چې هغه بېرته راژوندی شوی دی او ستا په جامه کې زما ترڅنګ
ناست دی ما چې لومړی ځل وليدې نو فکر مې وکړ چې د هغه روح زما پوښتنې ته راغلی ما و خندل په مخ
مې يوه وړه څپېړه ورکړه.
او ته هم زما د کلي ښکلا ته ورته يې چې زه په پرې مين وم د ا تصادف بې څه نه نه دی چې تا ته يې يو ځل
بيا سلطان او ما ته يې ښکلا پيدا کړه د ا وړو وخندل چې په دې کې زموږ د کوټې ورخلاص شو شګوفه
په منډه راغله زما غېږې ته يې په خندا ځان راګزار کړ
پلارجانه !پلارجانه ! ميوند او به راشيندي

جلال اباد ښار
۵\۸\۱۳۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلیکوال چاپ شوي اثار

۱-سانده (شعري ټولګه)
۲- دژوند لوبه(ناول) ژباړه
۳-تلپاتې درد (ادبي ټوټې)
۴-ښکلا(ناول)
۵-وروستی فصل (لنډې کیسې)
۶-ګوره چې هېرمې نه کړې (تذکره)
۷-بې وطنه (لنډې کیسې)
۸-مونوګراف لیکنه

ناچاپ
۱-په نړیوالو ادبیاتو کې د ټاګور ونډه (څېړنه)
۲-بندیوان (ناول)
۳-تبعید (د سید جمال الدین افغان له افکارو جوړ داستان)ژباړه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library